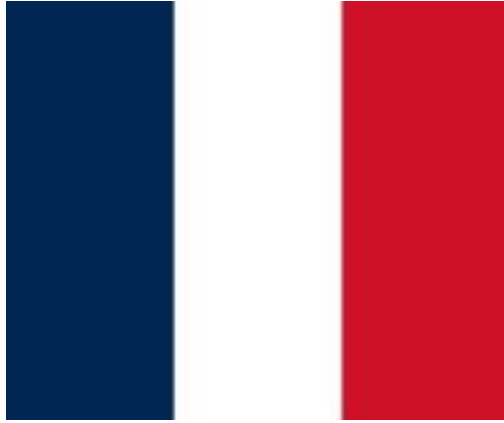

FRANSA
ÜLKE RAPORU
(Meyve Sebze Mamulleri Sektörü Açısından)

ULUDAĞ İHRACATÇI BİRLİKLERİ GENEL SEKRETERLİĞİ
ARGE ŞUBESİ

Mart 2025

İÇİNDEKİLER

ÜLKE PROFİLİ	4
Coğrafi Konum.....	4
Siyasi ve İdari Yapı.....	6
Nüfus ve İstihdam	6
Doğal Kaynaklar	7
GENEL EKONOMİK DURUM	9
Temel Ekonomik Göstergeler	9
DIŞ TİCARETİN GÖRÜNÜMÜ	11
Dış Ticaret.....	11
Başlıca İhracat Gerçekleştirilen Ülkeler (Milyon \$)	11
Başlıca İhracatı Gerçekleştirilen Ürünler (Milyon \$)	12
Başlıca İthalat Gerçekleştirilen Ülkeler (Milyon \$).....	13
Başlıca İthalatı Gerçekleştirilen Ürünler (Milyon \$)	13
TÜRKİYE İLE TİCARETİN GÖRÜNÜMÜ	14
Genel Durum	14
Türkiye – Fransa Dış Ticaret.....	14
Türkiye'nin Fransa'ya Başlıca İhraç Ettiği Ürünler (Milyon \$)	15
Türkiye'nin Fransa'dan Başlıca İthal Ettiği Ürünler (Milyon \$)	16
Yatırım İlişkileri.....	17
FRANSA MEYVE SEBZE MAMULLERİ PAZARI.....	19
Dış Ticaret.....	19
Başlıca Meyve Sebze Mamulleri (MSM) İhracatı Yapılan Ülkeler (1000 \$)	19
Başlıca MSM İhracatı Yapılan Ürünler (1000 \$).....	20
Başlıca MSM İthalatı Yapılan Ülkeler (1000 \$)	20
Başlıca MSM İthalatı Yapılan Ürünler (1000 \$).....	21
Türkiye'nin Fransa'ya Meyve Sebze Mamulleri İhracatı	22
PAZAR İLE İLGİLİ BİLGİLER.....	23
Fikri, Sınai Mülkiyet Hakları	23
Dağıtım Kanalları.....	24
Tüketici Tercihleri.....	24
Satış Teknikleri ve Satışı Etkileyen Faktörler.....	27
Kamu İhaleleri.....	28
PAZARDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR	30
İş Kültürü.....	30

Para Kullanımı.....	32
Pasaport ve Vize İşlemleri.....	33
Resmi Tatiller ve Çalışma Saatleri.....	34
Yerel Saat	34
DIŞ TİCARET POLİTİKASI VE VERGİLER	35
Dış Ticaret Politikası.....	35
İthalat Rejimi.....	37
İhracat Rejimi.....	42
Gümrük Vergileri	42
İç Vergiler	46
Ürün Standartları ile İlgili Uygulamalar	48
Test Etme, Muayene ve Belgelendirme	48
Uygunluk Değerlendirme	49
Ambalaj, Paketleme ve Etiketleme	56
Teknik Engeller	60
KAYNAKÇA	62

ÜLKE PROFİLİ

Resmi Adı	Fransa Cumhuriyeti (République Française)
Yönetim Şekli	Cumhuriyet (Yarı Başkanlık)
Devlet Başkanı	Emmanuel MACRON
Nüfus (2024)*	66,04 milyon
Dil	Fransızca
Yüzölçümü	543.945 km ² (Deniz aşırı bölgeler hariç), 63.283 km ² (Deniz aşırı Bölgeler dâhil)
Başkent	Paris
Başlıca Şehirleri	Lyon, Marsilya, Lille, Toulouse, Nice, Bordeaux, Nantes, Toulon
Para Birimi	Avro (€)

*Fransa ana karası ve deniz aşırı bölgeler toplam

Üyesi Olduğu Başlıca Uluslararası Kuruluşlar: Avrupa Birliği, BM ve bağlı kuruluşları, NATO, Avrupa Konseyi, OECD, AGİT, EBRD (Avrupa Yatırım ve Kalkınma Bankası), EMU (Avrupa Ekonomi ve Para Birliği), FAO (Tarım ve Gıda Örgütü), G- 5, G- 7, G10, ICC (Milletlerarası Ticaret Odası), IMF, ISO (Uluslararası Standartlar Örgütü), NATO, OECD, Birleşmiş Milletler, WHO (Dünya Sağlık Örgütü), WIPO (Dünya Fikri Mülkiyet Teşkilatı), WTO (Dünya Turizm Örgütü), Dünya Ticaret Örgütü.

Coğrafi Konum

Fransa 543.945 km² yüzölçümü ile gerek Batı Avrupa'da gerekse Avrupa Birliği içerisindeki en büyük alana sahip ülkedir. Sınırları 2.889 km uzunluğundadır Fransa altı ülke ile komşu olup, kuzeyde Belçika ve Lüksemburg, doğuda Almanya ve İsviçre, güney doğuda İtalya, güney batısında ise İspanya bulunmaktadır. Fransa'nın 3.427 km uzunluğundaki sahil şeridinin ise Akdeniz, Manş Denizi, Atlas Okyanusu ve Kuzey Denizinde kıyısı bulunmaktadır.

Ülkenin doğu ve güneyinde dağlık bölgeler bulunmakta olup, Alp dağlarında bulunan Mont Blanc tepesi 4.810 metre yüksekliğinde olup Batı Avrupa'nın en yüksek noktasıdır. Fransa'nın alçak bölgelerinden ise dört nehir geçmektedir: Bunlar, Kuzeyde Seine nehri, batıya doğru akan Loire ve Garonne ve Cenevre Gölünden çıkarak Akdeniz'e dökülen Rhone nehridir.

Fransa, coğrafi konumu itibariyle Avrupa Birliğinin merkezinde yer almaktadır. Birliğin diğer ülkelerinde bulunan önemli sanayi ve ticaret noktalarına ulaşım için ideal bir kavşak noktası durumundadır. Güneyden İtalya'nın sanayi merkezi olan Po ovasını, Kuzey Batıda İngiltere'deki sanayi merkezlerini, güneyden ise İspanya'nın Katalan bölgesinden güneydoğuda İtalya'nın ortasına kadar uzanan Akdeniz bölgesini birleştiren kavşakta yer almaktadır.

Ülke genelinde ılıman iklim hâkimdir. Bölgesel farklılıklar açısından üç iklim tipi ile karşılaşılır. Ülkenin batısında okyanus iklimi hüküm sürer. Okyanus iklimin en tipik bir şekli Fransa'nın batı ucunu meydana getiren Bretanya yarımadasında Biskay körfezi kıyılarında da hissedilir. Fransa'nın doğu yarısında ise karasal iklim, güneydoğusunda Akdeniz iklimi hâkimdir. Burada dağların kıyıya paralel olması nedeniyle Akdeniz iklim ülkenin iç kesimlerinde fazla hissedilmemektedir.

Ülke akarsu ağı bakımından üç bölüme ayrılır: Ülkenin doğu ve kuzeydoğu kısmı Ren (Rhin) akarsu sistemine dâhildir. Ayrıca Fransa'dan doğarak birisi Almanya içinde bu ırmağa karışan öteki Belçika'dan geçerek Hollanda'da Ren ile beraber müşterek delta bölgesinde denize dökülen Moselle ve Meuse ırmakları bu bölgede yer almaktadır. Aynı delta bölgesinde Belçika'dan geçerek denize dökülen Escaut ırmağının kaynakları da Kuzey Fransa'dadır. Ülke akarsularının büyük kısmı ya doğrudan doğruya Atlas Okyanusuna veya onun kenar denizi olan Manş'a dökülür. Paris havzasında akarsuların tamamı değilse bile en büyük kısmı Seine sistemi içindedir. Orta Fransa'nın büyük kısmı ise Loire ırmağı sistemine dâhildir. Bu sistem başlıca kollarını Massif Central'in kuzey ve kuzeybatısından alır. Fransa'nın güneybatısı yani Aquitain havzası içinde suların hemen tamamı (güneybatıda Adour ırmağı hariç) Garonne ırmağı ile Atlas Okyanusuna boşalır. Bu sistemin suları Massif Central ile Pirene Dağlarından doğar. Fransa'nın doğu-güneydoğu kesimi ise Akdeniz havzasına tabidir. Burada başlıca akarsu Rhone nehridir.

Genel olarak meddücezin genliği kuvvetli olduğu Atlas Okyanusuna dökülen ırmakların ağızlarında derin haliçler vardır. Bunların kara içinde bitim noktaları yakınında nehir ve deniz ulaşımını birbirine kavuşturan işlek limanlar yer alır. Çok defa halicin deniz ucuna yakın yerinde bir de ön liman bulunur.

Seine (Sen) ırmağı: Rouen – Le Havre, Loire ırmağı: Nantes – Saint Nazaire, Garonne ırmağının Gironde adı verilen halicinde Bordeaux limanları yer alır. Akdeniz’de gelgitlerin hafif olması nedeniyle ırmak ağızlarında haliçler yerine deltalar gelişmiştir. Bu bakımdan ülkenin Akdeniz’deki en büyük limanı Marsilya Limanı doğal bir yol olan Rhone ırmağı ağzına pek uzak olmayan konumu ile dikkati çekmektedir.

Siyasi ve İdari Yapı

Cumhurbaşkanı 5 yıllık bir süre için doğrudan seçilir, Bakanlar Kuruluna başkanlık eder, başbakanı atar, dış ilişkiler ve savunmaya ilişkin en kritik alanda sorumluluğu üstlenir, uluslararası anlaşmaları imzalar ve orduyu yönetir. Başbakan ise gündeme ilişkin diğer konulardaki faaliyetleri yönlendirir.

Fransız Parlamentosu (Assemblée Nationale) Fransa’nın ana yasama organıdır. Milletvekilleri 5 yıllık süre için doğrudan halkoyu ile seçilir. Senatörler ise Parlamento tarafından 9 yıllığına seçilir. Senato seçimleri her 3 yılda bir yapılır ve her seçimde senatonun üçte biri yenilenir. Senatonun yasama gücü sınırlıdır. Senato ile Parlamento arasında anlaşmazlık olması durumunda son söz Parlamento aittir. Parlamantonun gündemini belirlenmesinde hükümetin önemli rolü bulunmaktadır.

Nüfus ve İstihdam

Fransa İstatistik Kurumu (INSEE) verilerine göre 1 Ocak 2024 tarihinde ülkenin (Fransa ana karası ve denizaşırı bölgeleri) nüfusu 68,6 milyon kişidir: 66, 14 milyon kişi Fransa ana karasında yaşarken, 2,4 milyon kişi denizaşırı beş departmanlarda yaşamaktadır. Ülkenin nüfusu 2023 yılında %0,3 artmıştır.

Fransa ana karasında 2023 yılında 640 000 bebek doğmuştur ve bu sayıda bir önceki yıla göre 46 500 düşüş olmuştur. Söz konusu yıl 616 000 kişi ölmüş ve bu değer önceki yıla göre 42 400 kişi daha azdır Aynı yıl doğan ve ölen kişiler arasındaki fark, diğer bir ifade ile ülkede doğal yollarla artan nüfus net 24 000 kişidir. Ülkeye aynı ay yıl gelen göçmen sayısı ise 193 000 kişidir.

Doğum oranı 25 -34 yaş arasında %10 civarındadır. Yıllar itibari ile doğum azalırken, ölüm oranı düşmekte ve ülke nüfusu yaşlanmaktadır.

Doğal Kaynaklar

2021 yılı Dünya Bankası verilerine göre Fransa'nın yüzölçümünün 285 538 km² tarım arazisidir. Diğer bir ifade ile ülkenin toplam yüz ölçümünün %52,1'i tarımsal alandır. Ülke topraklarının %31,7 si orman alandır. 2020 verilerine göre, tarım ürünlerinden sağlanan katma değere göre yapılan sırlamada Fransa 42 milyar Amerikan doları gelirele dünyada 13. Avrupa'da ise Rusya ve Türkiye'nin ardından 3. sıradaki üreticidir.

<https://www.indexmundi.com/facts/indicators/NV.AGR.TOTL.CD/rankings>

Fransa iklimi ve coğrafi yapısını ile bağlantılı olarak tarım için son derece elverişli koşullara sahiptir. Ülkede ormanlar 16 milyon hektarlık alanı kaplamakta olup, bu alan ülkenin yüzölçümünün yaklaşık %29'una karşılık gelmektedir. Bunun sonucu olarak Fransa önemli bir kereste üreticisidir.

Fransa'da yılda yaklaşık 900 000 ton balık ve diğer su ürünleri üretilmektedir. Bunun %65'i denizlerden elde edilirken kalan %35'i kültür balıkçılığında çok kısıtlı bir miktar da iç sulardan sağlanmaktadır. AB ülkeleri arasında Danimarka, İspanya'nın ardından üçüncü büyük su ürünleri üreticisidir.

19. yüzyılın sonlarından ikinci Dünya Savaşının ertesine kadar madencilik önemli bir sanayi sektörü olmuştur. Özellikle kömür ve demir cevheri kaynakları Fransa'nın zenginleşmesinde önemli rol oynamıştır. Ancak kömür rezervleri oldukça azalmış, 2007 yılında devlete ait kömür işletmeleri kapatılmıştır. Bu nedenle artık ülkede kömür kullanılmamaktadır. Diğer taraftan bir zamanlar zengin demir yataklarına sahip Loraine bölgesinde rezervler artık bitme noktasına gelmiştir. Bu nedenle Dunkirk yakınındaki ve Fost'da yer alan demir çelik fabrikaları ithal girdi ile çalışmaktadır. Fransa'nın enerji politikası 1970lerdeki petrol krizinin ardından değiştirilmiş enerji bağımlılığını azaltma yönünde politikalar uygulamaya konulmuştur. Bu politikalarla Fransa'nın uzun dönem enerji ihtiyaçlarının güvenli bir şekilde sağlanması hedeflenmiştir. Bu çerçevede Fransız enerji politikası üç temele dayandırılmıştır: -Her türlü enerjinin (elektrik, doğal gaz, akaryakıt, katı yakıt vs.) uzun süreli, garantili ve güvenli bir şekilde temini, enerjinin rekabet edebilir fiyatlarla piyasaya sunulması kamu ve özel sektördeki enerji firmalarının hem iç piyasada hem de uluslararası piyasalarda uyumlu ve rekabet içinde çalışmasının sağlanması,

çevreye ve gelecek nesillere duyarlı temiz enerji üretimini sağlayacak modellerin kurulması ve geliştirilmesinin sağlanması.

Fransa petrol bağımlılığını başka enerji kaynakları bularak azaltmak, enerji ithalatını Norveç, İngiltere gibi daha istikrarlı ülkelerden yapmak ve yerel enerji üretimini artırmak şeklinde özetlenebilecek uygulamalar sayesinde temin etmekte ve ısıtma amacıyla artık petrol yerine daha çok elektrik (büyük bölümü ülke içi kaynaklardan sağlanmakta) ve doğal gaz (halen büyük bölümü ithalat yoluyla karşılanan) kullanmaktadır.

Nükleer enerji, Fransa'da enerji üretiminde önemli bir rol oynamakta olup Fransa'nın ürettiği elektriğin %70'i nükleer enerji yolu ile elde etmektedir.. Halen ülkede 56 adet nükleer enerji tesis vardır. Enerji üretiminde yenilenebilir enerjinin ve rüzgâr enerjisinin payı %10, klasik termik santrallerin (kömür ve petrol) üretimdeki payı ise %12dir.

2023 verilerine göre ülkede yenilenebilir enerjinin %27,7 si hidroelektrik enerji , % 21,8 i karadaki rüzgâr enerjisinden, , % 19'u güneş enerjisinden , %2,2sibiyoenerjiden ve %1,5'i i açık deniz rüzgâr enerjisinden üretilmektedir.

<https://www.statista.com/statistics/1264142/renewable-electricitycapacity-france/>

Fransa, enerji firmalarının özelleştirilmesine şiddetle karşı çıkmakta, bu konuda AB Komisyonu birimleriyle karşı karşıya gelmektedir. Enerji güvenliği endişesi ile Fransa, doğal gaz ve elektrik piyasalarının liberalleştirilmesine direnmektedir.

2021 yılında 1 milyar feet³'lük doğalgaz üretimi ile 97 ülke arasında 90. Sırada, 2022 yılında 106 bin varil/gün'lük ham petrol üretimi ile 117 ülke arasında 46. Sıradadır.

2010-2020 döneminde kişi başına düşen yenilenebilir ülke içi temiz su kaynakları azalmakta olan ülkeler arasında Fransa, %4 azalma ile 84. sırada olup 2020 yılında sahip olduğu kişi başına düşen temiz su miktarı 2,96m³'tür.

Detaylı bilgi için:

<https://iea.blob.core.windows.net/assets/7b3b4b9d-6db3-4dcf-a0a5-a9993d7dd1d6/France2021.pdf>

https://data.worldbank.org/indicator/NV.AGR.TOTL.KD?most_recent_value_desc=true

GENEL EKONOMİK DURUM

Temel Ekonomik Göstergeler

	2022	2023	2024*	2025*	2026*	2027*	2028*	2029*
GSYİH (Cari Fiyatlar- milyar \$)	2.798,5	3.052,71	3.174,1	3.283,43	3.398,06	3.500,28	3.612,35	3.725,94
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar%)	2,6	1,1	1,1	1,1	1,3	1,4	1,4	1,3
Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Cari Fiyatlar- \$)	42.581	46.305	48.012	49.527	51.113	52.503	54.032	55.576
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %)	5,9	5,7	2,3	1,6	1,8	1,8	1,8	1,8
Cari İşlemler Dengesinin GSYİH'ye Oranı (%)	-1,2	-1	0,1	-0,1	-0,4	-0,4	-0,3	-0,1
İşsizliğin Toplam İşgücüne Oranı (%)	7,3	7,4	7,4	7,2	7,1	7	6,9	6,9
Nüfus (milyon)	65,72	65,93	66,11	66,3	66,48	66,67	66,86	67,04
Devletin Genel Toplam Borçlanmasının GSYİH'ye Oranı (%)	111,1	109,9	112,3	115,3	117,6	119,8	121,9	124,1

Kaynak: IMF (2024 Ekim) *Tahmini veriler

Fransa'da serbest piyasa ekonomisi hüküm sürmektedir. Fransa, cari fiyatlara göre, 2024 yılı itibariyle 196 ülke arasında dünyanın 7. büyük ekonomisidir. [ABD 1. (29 trilyon dolar), Türkiye 18. (1 trilyon dolar)] (IMF-2024)

2024 yılında cari fiyatlara göre, 3 trilyon dolar olacağı tahmin edilen GSYİH'nin 2025 yılında 3 trilyon dolar olması beklenmektedir. (IMF-2024) 2024 yılında sabit fiyatlara göre %0,7 oranında artması beklenen GSYİH'nin, 2025 yılında %1,4 oranında artacağı tahmin edilmektedir. (IMF-2024)

2024 yılında %1 oranında açık vereceği tahmin edilen cari işlemler dengesinin GSYİH'ye oranının, 2025 yılında da %1 oranında açık vermesi beklenmektedir. (IMF-2024)

Cari fiyatlara göre Fransa, 2024 yılında 47 359 dolarlık kişi başına düşen milli gelir ile dünyada 25. sırada yer almaktadır

2024 yılında %2,4 olan tüketici fiyatlarına göre yıllık ortalama enflasyon oranının 2025 yılında %1,8 olacağı tahmin edilmektedir.

2023 yılı ekonomik serbestlik endeksine göre Fransa, dünyada 176 ülke arasında 57. sıradadır.

Foundation-2024) 2020 verilerine göre iş yapma kolaylığı açısından Fransa, dünyada 190 ülke arasında 33. sıradadır

Küresel rekabetçilik açısından 2019 yılı verilerine göre dünyadaki 141 ülke arasında Fransa 15. sıradadır.

2024 yılında %112 olacağı tahmin edilen devletin genel net borcunun GSYİH'ye oranının 2025 yılında %113 olması beklenmektedir

Dünya Bankası verilerine göre 2023 yılında ülkenin GSYİH'si içinde tarım sektörünün payı %1,9, sanayi sektörün payı %18,7 ve hizmetler sektörünün payı %69,2 olmuştur. (Dünya Bankası2024)

Fransa ekonomisi sektörler bazında değerlendirildiğinde; imalat sektöründe öncelikle kimya sanayi, otomotiv, havacılık ve silah sanayi güçlüdür. Turizmin ülke ekonomisi için çok önemli yeri bulunmakta olup, UN WTO'nun son verilerine göre uluslararası turistler için dünyanın bir numaralı destinasyonudur.

Fransa ekonomisindeki önde gelen yapısal sorunlar; genç nüfus dahil olmak üzere süre gelen yüksek işsizlik, kamu ve özel sektörün borç yüküdür. Son yıllarda, ülkenin ekonomik büyümesinin yavaşlaması, artan işsizlikle sonuçlanmıştır. Detaylı bilgi için: <https://www.unwto.org/statistic/basic-tourism-statistics>

DIŞ TİCARETİN GÖRÜNÜMÜ

Dış Ticaret

2024 yılında 626,2 milyar dolarlık (%2 düşüş) ihracatla dünyada %2,7 pay ile 7. sırada olan ülkenin ihracat yaptığı başlıca ülkeler Almanya, İtalya, ABD, Belçika ve İspanya'dır. Ülkenin ihracatında Türkiye %2 pay ile 11. sırada yer almıştır.

Milyon \$	2020	2021	2022	2023	2024
İhracat	478.283	573.228	608.745	637.660	626.166
İthalat	571.097	707.759	815.173	777.353	739.219
Hacim	1.049.380	1.280.986	1.423.918	1.415.013	1.365.385
Denge	-92.815	-134.531	-206.427	-139.692	-113.054

Kaynak: ITC Trademap

2023 yılı verilerine göre dünya ithalatından 3,2 payı bulunmaktadır. 2024 yılında ithalatı %5 azalarak 739 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Dünya 6. sırada olan ülke, Avrupa ülkeleri arasında 3. sıradaki ithalatçı konumundadır. İthalat yaptığı başlıca ülkeler Almanya, Çin, ABD, Belçika ve İtalya'dır. Ülkenin ithalatında Türkiye %1,6 pay ile 12. sırada yer almıştır.

Başlıca İhracat Gerçekleştirilen Ülkeler (Milyon \$)

Sıra	Ülke	2021	2022	2023	2024	Değişim %	Pay %
1	Almanya	82.885	84.798	88.810	83.543	-5,9%	13,3%
2	İtalya	46.373	57.207	56.784	51.868	-8,7%	8,3%
3	ABD	41.326	49.115	47.501	50.982	7,3%	8,1%
4	Belçika	43.999	47.957	51.772	48.662	-6,0%	7,8%
5	İspanya	44.016	46.966	48.248	47.253	-2,1%	7,5%
6	Birleşik Krallık	33.818	35.594	39.232	40.044	2,1%	6,4%
7	Çin	28.496	25.025	27.050	25.803	-4,6%	4,1%
8	Hollanda	23.500	25.574	24.639	24.900	1,1%	4,0%
9	İsviçre	20.236	21.921	22.247	20.977	-5,7%	3,4%
10	Polonya	14.186	14.571	15.599	16.289	4,4%	2,6%
11	Türkiye	8.685	9.723	12.782	13.306	4,1%	2,1%
	Toplam	573.228	608.745	637.660	626.166	-1,8%	100,0%

Kaynak: ITC Trademap

Ülkenin dünyaya ihracatında en önemli ürün grupları hava taşıtları, makineler, motorlu kara taşıtları, kozmetik ve eczadır.

Başlıca İhracatı Gerçekleştirilen Ürünler (Milyon \$)

GTİP	Ürün Grubu	2022	2023	2024	Değişim %	Pay %
8802	Helikopterler, uçaklar vb; uzay araçları (uydular dahil), uzay araçlarını fırlatıcı araçlar ve yörünge-altı araçları	26.545	30.471	30.631	0,5%	4,9%
3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	25.831	26.880	27.410	2,0%	4,4%
8703	Otomobiller	20.764	24.610	22.600	-8,2%	3,6%
8411	Turbo jetler, turbo propellerler ve diğer gaz türbinleri	15.830	20.718	21.898	5,7%	3,5%
8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	13.070	14.852	13.772	-7,3%	2,2%
4202	Deri ve köseleden sandık, bavul, valiz, evrak çantası, seyahat eşyası, kılıf vb.	11.892	12.867	13.173	2,4%	2,1%
2204	Taze üzüm şarabı (kuvvetlendirilmiş şaraplar dahil) ve üzüm şırası	12.966	12.961	12.651	-2,4%	2,0%
3304	Güzellik, makyaj ve cilt bakımı için müstahzarlar (güneşlenme kremleri ve müst. dahil), manikür ve pedikür müstahzarları	10.741	11.993	12.199	1,7%	1,9%
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	10.924	10.251	10.215	-0,4%	1,6%
3002	İnsan kanı, hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. Ürünler	10.012	9.472	9.536	0,7%	1,5%
	Toplam	608.745	637.660	626.166	-1,8%	100,0%

Kaynak: ITC Trademap

Başlıca İthalat Gerçekleştirilen Ülkeler (Milyon \$)

Sıra	Ülke	2021	2022	2023	2024	Değişim %	Pay %
1	Almanya	96.886	97.876	98.090	93.075	-5,1%	12,6%
2	Çin	76.957	83.028	77.810	75.929	-2,4%	10,3%
3	ABD	40.290	64.669	56.144	56.628	0,9%	7,7%
4	Belçika	54.865	72.203	65.330	56.626	-13,3%	7,7%
5	İtalya	54.717	55.740	56.836	54.497	-4,1%	7,4%
6	İspanya	49.918	55.752	54.426	50.939	-6,4%	6,9%
7	Hollanda	32.856	34.131	33.754	31.893	-5,5%	4,3%
8	Birleşik Krallık	25.703	30.375	28.285	28.990	2,5%	3,9%
9	İsviçre	17.612	19.023	18.493	18.880	2,1%	2,6%
10	Polonya	16.134	16.697	17.745	17.457	-1,6%	2,4%
12	Türkiye	10.823	11.040	12.170	11.669	-4,1%	1,6%
	Toplam	707.759	815.173	777.353	739.219	-4,9%	100,0%

Kaynak: ITC Trademap

2024 yılında ithal ettiği başlı çeken ürün grupları; motorlu kara taşıtları, mineral yakıtlar ve yağlar, hava taşıtları, mekanik cihazlar ve aletler, elektrikli makine ve cihazlar, eczadır.

Başlıca İthalatı Gerçekleştirilen Ürünler (Milyon \$)

GTİP	Ürün Grubu	2022	2023	2024	Değişim %	Pay %
'8703	Otomobiller	37.455	46.144	44.265	-4,1%	6,0%
'2709	Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar)	34.905	31.207	29.832	-4,4%	4,0%
'2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	37.164	28.670	27.515	-4,0%	3,7%
'2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	63.365	40.769	26.931	-33,9%	3,6%
'3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	16.859	18.225	17.922	-1,7%	2,4%
'8411	Turbo jetler, turbo propellerler ve diğer gaz türbinleri	12.084	15.029	17.594	17,1%	2,4%

'8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	17.411	19.659	17.295	-12,0%	2,3%
'3002	İnsan kanı, hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. Ürünler	12.611	15.778	12.990	-17,7%	1,8%
'8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	13.521	13.795	12.535	-9,1%	1,7%
'8807	Hava Taşıtları, Uzay Taşıtları Ve Bunların Aksam Ve Parçalar	9.621	10.347	11.984	15,8%	1,6%
	Toplam	815.173	777.353	739.219	-4,9%	100,0%

Kaynak: ITC Trademap

TÜRKİYE İLE TİCARETİN GÖRÜNÜMÜ

Genel Durum

2024 yılında ülkeye ihracatımız 10 milyar dolardır ve bir önceki yıla göre %2 düşüş yaşanmıştır. Ülkenin toplam ihracatımızdaki payı %4 olup 6. sıradadır. 2024 yılında ülkeden ithalatımız 12,5 milyar dolardır ve bir önceki yıla göre %8 artış gerçekleşmiştir. Ülkenin toplam ithalatımızdaki payı %4 olup 7. sıradadır. 2024 yılında Fransa ile ticarete Türkiye'nin 2,5 milyon dolar dış ticaret açığı verdiği gözlenmektedir.

Bakanlığımızın 2025 yılı için belirlediği 55 Hedef Ülke arasında Fransa da yer almaktadır.

Türkiye – Fransa Dış Ticaret

Milyon \$	2020	2021	2022	2023	2024
İhracat	7.205	9.132	9.549	10.295	10.050
İthalat	6.988	7.932	9.430	11.545	12.500
Hacim	14.193	17.064	18.979	21.840	22.549
Denge	217	1.201	119	-1.251	-2.450

Kaynak: ITC Trademap

Türkiye'nin Fransa'ya Başlıca İhrac Ettiği Ürünler (Milyon \$)

GTİP	Ürün Grubu	2022	2023	2024	Değişim %	Pay %
8703	Otomobiller	1.513	2.149	2.298	6,9%	22,9%
8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	504	574	626	9,0%	6,2%
8704	Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	523	694	516	-25,7%	5,1%
8702	10 veya daha fazla kişi taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	310	410	490	19,5%	4,9%
6115	Külotlu çoraplar,taytlar, kısa ve uzun konçlu çoraplar, soketler (varis çorapları dahil) ve patik çoraplar (örme)	139	158	155	-2,0%	1,5%
6109	Tişörtler, fanilalar, atletler, kaşkorseler ve diğer iç giyim eşyası (örme)	160	154	145	-5,6%	1,4%
8516	Elektrikli su ısıtıcıları, elektro termik cihazlar, ortam ısıtıcıları, saç ve el kurutucuları, ütüler, rezistanslar	134	148	136	-8,2%	1,4%
8544	İzole edilmiş (emaye kaplanmış veya anodize edilmiş olanlar dahil), teller, kablolar (koaksiyel kablolar dahil) ve diğer izole edilmiş, elektrik iletkenler	84	99	132	33,0%	1,3%
9403	Diğer mobilyalar ve bunların aksam ve parçaları	129	133	130	-2,1%	1,3%
0802	Diğer kabuklu meyvalar (taze veya kurutulmuş)	70	94	112	19,2%	1,1%
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	242	167	110	-34,3%	1,1%
6204	Kadınlar ve kız çocuklar için takım elbiseler, takımlar, ceketler, blazerler, elbiseler, etekler..	125	108	108	0,3%	1,1%
8418	Buzdolapları, dondurucular ve diğer soğutucu ve dondurucu cihazlar, (elektrikli olsun olmasın); ısı pompaları	155	172	104	-39,5%	1,0%
8536	erilimi 1000 voltu geçmeyen elektrik devrelerinin anahtarlanmasına veya korunmasına veya elektrik devresine veya elektrik devresinden bağlantı yapmaya mahsus elektrik teçhizatı	104	112	103	-8,0%	1,0%
6110	Kazaklar, süveterler, hırkalar, yelekler ve benzeri eşya (örme)	140	126	103	-18,2%	1,0%
	Toplam	9.549	10.295	10.050	-2,4%	100,0%

Kaynak: ITC Trademap

Türkiye'nin Fransa'dan Başlıca İthal Ettiği Ürünler (Milyon \$)

GTİP	Ürün Grubu	2022	2023	2024	Değişim %	Pay %
'8802	Helikopterler, uçaklar vb.; uzay araçları (uydular dahil), uzay araçlarını fırlatıcı araçlar ve yörüngealtı araçları	1.000	920	2.130	131%	17,0%
'8703	Otomobiller	672	1.882	1.291	-31%	10,3%
'8701	Traktörler	329	549	548	0%	4,4%
'8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	426	452	431	-5%	3,4%
'8411	Turbo jetler, turbo propellerler ve diğer gaz türbinleri	179	309	402	30%	3,2%
'7204	Dökme demirin, demirin veya çeliğin döküntü ve hurdaları veya bunların eritilmesi ile elde dilmiş külçeler	333	207	254	23%	2,0%
'8704	Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	87	188	214	14%	1,7%
'7225	Diğer alaşımli çelikten yassı hadde mamulleri (genişliği 600 mm. veya daha fazla)	216	239	194	-19%	1,6%
'3303	Parfümler	144	164	194	18%	1,6%
'3002	İnsan kanı, hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. Ürünler	118	179	164	-9%	1,3%
'3304	Güzellik, makyaj ve cilt bakımı için müstahzarlar	103	162	161	0%	1,3%
'8427	Forkliftler; kaldırma ve elleşleme tertibatı olan diğer yük arabaları	24	91	152	67%	1,2%
'3302	Sanayiide hammadde olarak kullanılan koku veren maddelerin, karışımları ve esası bu maddelerin bir veya daha fazlası olan, karışımlar (alkollü çözeltiler dahil)	82	174	136	-22%	1,1%
'0201	Sığır eti (taze veya soğutulmuş)	0	45	128	186%	1,0%
'3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere karışık olan veya olmayan ürünlerden oluşan ilaçlar	106	135	128	-5%	1,0%
	Toplam	9.430	11.545	12.500	8%	100,0%

Kaynak: ITC Trademap

Yatırım İlişkileri

UNCTAD tarafından yayınlanan 2023 Dünya Yatırım Raporu'na göre, Fransa'ya 2021 yılındaki doğrudan yabancı yatırım akışı 31 milyar dolar iken 2022 yılında 36 milyar dolara yükselmiştir. 2022 yılında en çok yatırım alan 10. Ülkedir.

Ülkenin 2022 yılında yurt dışına yaptığı yatırım (outflow) 48 milyar dolardır ve bu değerle dünyada en 12.sırada yer almıştır.

Fransa, 2022 yılında 897 milyar dolarlık toplam yabancı sermaye stoku ile dünyada 13. sırada. AB ülkeleri arasında 5. sıradadır.

2022 yılında Fransa'nın ülke dışına en çok yatırım stoku olan ülkeler arasında; 1 489 milyar dolar değerindeki yatırım stoku ile dünyada 12. sırada AB ülkeleri arasında 4. sıradadır.

Fransa'nın pek çok ülke ile ikili yatırım anlaşması bulunmaktadır.

<https://investmentpolicy.unctad.org/international-investment-agreements/countries/72/france>

UNCTAD 2022 Dünya Yatırım Raporu'na göre, Fransa, DYY inceleme mekanizmasına tabi sektörler ve kilit teknolojiler kapsamına, yenilenebilir enerji üretimi ile ilgili teknolojileri dahil etmiştir. Ayrıca Covid 19 salgını ertesine sağlık ve ARGE yatırımları önemsemeye başlanmıştır.

Fransa'yı yatırım için çekici kılan özellikler: Batı Avrupa'nın merkezinde stratejik bir coğrafi konumu, gelişmiş bir üçüncül sanayi (turizm dahil), geniş bir sanayi üssü ve güçlü tarımsal üretim, güçlü bir altyapı ve kaliteli kamu hizmetleri, nitelikli ve üretken işgücü (saatlik üretkenlik açısından 2. sıradaki Avrupa ülkesi) ve dinamik bir demografi, yatırım dostu bir iş ortamı ve nispeten istikrarlı ve şeffaf bir yasal çerçevedir. Büyük çok uluslu şirketlerden yüksek teknoloji yeni kurulan gibi farklı özelliklere sahip firmalar ülkede yatırım yapmaktadır.

Fransız ekonomisinde DYY'yi çekme konusundaki zayıf yönleri ise: Dünyadaki en yüksek kurumlar vergisi oranlarından birini uygulaması, yüksek işçilik maliyeti, vergi ve çalışma rejimlerinin ağırlığı, özellikle gençleri ve yaşlı işçileri etkileyen yüksek işsizlik oranıdır (2020'de %8, IMF). Yüksek kamu harcamaları zaten önemli düzeyde olan kamu borcunu beslemekte (2020'de GSYİH'nin%99,2'si, IMF) ile ihracat için faaliyet gösteren firmalar ile KOBİ'lerin ARGE'ye düşük düzeyde yatırım yapmasıdır.

DYY'yi motive etmek için Hükümetin aldığı önlemler: Son yıllarda ülke ekonomisini canlandırmak ve yabancı yatırımcıları çekmek amacıyla birçok reform yapılmıştır. Bunlar:

- Yabancı şirketlerin kurulması için idari formalitelerin sayısı azaltılması,
- 20 milyar EUR tutarında bir vergi kredisi programının oluşturulması (rekabet edebilirlik vergisi kredisi), dayanışma vergisinin kaldırılması ve yenilikçi genç şirketler için araştırma vergisi kredisi ve teşviklerinin oluşturulması,
- Mesleki eğitimi güçlendiren ve işgücü piyasasına daha fazla esneklik katan yeni bir çalışma yasası oluşturma projesi konusunda çalışılması,
- Kurumlar vergisi oranını düşüren vergi önlemlerini içeren 2020 finans bütçesinin düzenlenmesi,
- Ar-Ge için rekabeti kolaylaştırıcı vergi düzenlemelerinin yapılması,
- Start-up'lar ve yeni işletmeler için geçici vergi muafiyet düzenlemeleri,
- Yabancı şirketlere, Fransız şirketleriyle aynı sübvansiyonlara erişim imkânıdır (üretken yatırım için destek, Ar-Ge, mesleki eğitim, istihdam yaratma vb. konularda).

Türkiye'nin 2021 yılı itibarıyla yurtdışındaki 38,8 milyar dolar değerindeki toplam yurtdışı doğrudan yatırım stokunda, Fransa 83 milyon dolar ile 39. sıradadır.

FRANSA MEYVE SEBZE MAMULLERİ PAZARI

Dış Ticaret

International Trade Center (Trademap) verilerine göre 2024 yılı Fransa meyve sebze mamulleri ihracatı 23,5 milyar dolar, meyve sebze mamulleri ithalatı 11,8 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Bu çalışmada yer alan Trademap verileri, 07, 08, 20 ve 22 faslında yer alan GTİP pozisyonları alınarak istatistikler oluşturulmuştur.¹

1000 \$	2020	2021	2022	2023	2024	2023-2024 Değişim %
İhracat	18.964.728	23.946.577	23.859.027	23.968.011	23.510.338	-1,9%
İthalat	8.694.607	9.623.191	10.369.823	11.778.048	11.787.030	0,1%
Hacim	27.659.335	33.569.768	34.228.850	35.746.059	35.297.368	-1,3%
Denge	10.270.121	14.323.386	13.489.204	12.189.963	11.723.308	-3,8%

Kaynak: ITC Trademap

Başlıca Meyve Sebze Mamulleri (MSM) İhracatı Yapılan Ülkeler (1000 \$)

Sıra	Ülke	2022	2023	2024	Değişim %	Pay %
1	ABD	5.339.942	4.361.549	4.550.798	4,3%	19,4%
2	Birleşik Krallık	2.330.812	2.465.122	2.423.707	-1,7%	10,3%
3	Almanya	1.761.149	1.876.959	1.763.444	-6,0%	7,5%
4	Belçika	1.505.801	1.684.693	1.697.919	0,8%	7,2%
5	Çin	1.507.999	1.440.722	1.166.117	-19,1%	5,0%
6	Hollanda	1.011.406	998.785	980.683	-1,8%	4,2%
7	Singapur	1.043.969	1.276.027	969.091	-24,1%	4,1%
8	İtalya	780.984	909.815	905.181	-0,5%	3,9%
9	Japonya	885.257	870.109	836.544	-3,9%	3,6%
10	İspanya	682.864	795.457	794.257	-0,2%	3,4%
11	İsviçre	726.260	780.876	703.375	-9,9%	3,0%
12	Kanada	759.519	675.731	696.989	3,1%	3,0%
13	Hong Kong	424.460	445.154	398.699	-10,4%	1,7%
14	Birleşik Arap Emirlikleri	251.888	289.290	358.348	23,9%	1,5%
15	İsveç	346.225	313.208	313.506	0,1%	1,3%
44	Türkiye	54.028	71.368	49.961	-30,0%	0,2%
	Toplam	23.859.027	23.968.011	23.510.338	-1,9%	100,0%

Kaynak: ITC Trademap

¹ 07, 08, 20 ve 22 faslında kullanılan gtip pozisyonları: 071010, 071021, 071022, 071029, 071030, 071040, 071080, 071090, 071140, 071151, 071159, 071190, 071220, 071230, 071231, 071232, 071233, 071239, 071290, 081110, 081120, 081190, 081210, 081290, 081400, 200110, 200190, 200210, 200290, 200310, 200320, 200390, 200410, 200510, 200520, 200540, 200551, 200559, 200560, 200570, 200580, 200591, 200599, 200600, 200710, 200791, 200799, 200820, 200830, 200840, 200850, 200860, 200870, 200880, 200891, 200893, 200897, 200899, 200911, 200912, 200919, 200920, 200921, 200929, 200930, 200931, 200939, 200941, 200949, 200950, 200961, 200969, 200971, 200979, 210320, 220110, 220190, 220210, 220290, 220300, 220410, 220421, 220429, 220430, 220510, 220590, 220600, 220710, 220720, 220820, 220830, 220860, 220870, 220890, 220900

Başlıca MSM İhracatı Yapılan Ürünler (1000 \$)

GTİP	Ürün Grubu	2020	2021	2022	Değişim %	Pay %
'220421	Taze Üzüm Şarapları (Köpüklü Şaraplar Hariç) Ve Fermantasyonu Alkol İlavesi İle Önlenmiş Veya Durdurulmuş Üzüm Şırası; Muhtevası 2 Litre Veya Daha Az Kaplarda Olanlar	7.723.357	7.626.374	7.630.586	0,1%	32,5%
'220410	Köpüklü Şaraplar (Taze Üzümünden)	4.900.308	4.974.512	4.654.200	-6,4%	19,8%
'220820	Üzüm Şarabı Veya Üzüm Cibresinin Damıtılması Yolu İle Elde Edilen Alkolü İçkiler	4.359.552	3.831.294	3.439.765	-10,2%	14,6%
'220110	Mineral Ve Gazlı Sular	795.524	945.197	958.151	1,4%	4,1%
'200410	Patatesler; Sirke Veya Asetik Asitten Başka Usullerle Hazırlanmış Veya Konserve Edilmiş, Dondurulmuş	476.879	651.705	880.281	35,1%	3,7%
'220210	Sular (Mineral Sular Ve Gazlı Sular Dahil)	476.239	591.482	555.357	-6,1%	2,4%
'200799	Reçeller, Jöleler, Marmelatlar, Meyva Veya Sert Kabuklu Meyvalar	479.729	516.553	534.984	3,6%	2,3%
'220710	Alkol Derecesi Hacim İtibariyle % 80 Veya Daha Fazla Olan Tağyir (Denatüre) Edilmemiş Etil Alkol	624.046	588.355	525.427	-10,7%	2,2%
'220860	Votka	455.651	416.264	458.320	10,1%	1,9%
'220830	Viskiler	470.395	483.572	445.695	-7,8%	1,9%
'220870	Likörler Ve Kordiyaller	441.384	416.978	407.688	-2,2%	1,7%
'220300	Malttan Üretilen Biralara	351.501	368.324	327.782	-11,0%	1,4%
'220890	Diğer Alkollü İçecekler	205.281	216.955	251.754	16,0%	1,1%
'200599	Diğer Sebzeler	182.695	193.894	203.982	5,2%	0,9%
'200580	Tatlı Mısır	185.898	205.180	194.194	-5,4%	0,8%
	Toplam MSM İhracatı	23.859.027	23.968.011	23.510.338	-1,9%	100,0%

Kaynak: ITC Trademap

Başlıca MSM İthalatı Yapılan Ülkeler (1000 \$)

Sıra	Ülke	2022	2023	2024	Değişim %	Pay %
1	Belçika	1.816.043	2.295.201	2.535.918	10,5%	21,5%
2	İspanya	1.355.766	1.561.296	1.639.966	5,0%	13,9%
3	İtalya	1.165.411	1.370.754	1.371.037	0,0%	11,6%
4	Hollanda	1.208.554	1.490.138	1.333.271	-10,5%	11,3%
5	Birleşik Krallık	847.019	897.019	855.475	-4,6%	7,3%
6	Almanya	637.021	714.882	668.596	-6,5%	5,7%

7	Polonya	277.291	303.116	312.238	3,0%	2,6%
8	ABD	308.535	254.476	258.617	1,6%	2,2%
9	İsviçre	185.543	207.715	258.195	24,3%	2,2%
10	Portekiz	219.984	235.930	243.971	3,4%	2,1%
18	Türkiye	65.799	74.956	81.391	8,6%	0,7%
	Toplam	10.369.823	11.778.048	11.787.030	0,1%	100,0%

Kaynak: ITC Trademap

Başlıca MSM İthalatı Yapılan Ürünler (1000 \$)

GTİP	Ürün Grubu	2022	2023	2024	Değişim %	Pay %
'220710	Alkol Derecesi Hacim İtibariyle % 80 Veya Daha Fazla Olan Tağyir (Denatüre) Edilmemiş Etil Alkol	897.623	1.157.316	1.228.915	6,2%	10,4%
'220300	Malttan Üretilen Biralar	1.011.088	1.188.612	1.135.626	-4,5%	9,6%
'200410	Patatesler; Sirke Veya Asetik Asitten Başka Usullerle Hazırlanmış Veya Konserve Edilmiş, Dondurulmuş	637.341	918.190	946.537	3,1%	8,0%
'220830	Viskiler	901.440	881.542	821.792	-6,8%	7,0%
'220210	Sular (Mineral Sular Ve Gazlı Sular Dahil)	681.517	806.734	736.812	-8,7%	6,3%
'220421	Taze Üzüm Şarapları (Köpüklü Şaraplar Hariç) Ve Fermantasyonu Alkol İlavesi İle Önlenmiş Veya Durdurulmuş Üzüm Şırası; Muhtevası 2 Litre Veya Daha Az Kaplarda Olanlar	622.156	589.124	508.721	-13,6%	4,3%
071080	Zeytinler, Mantarlar, Domatesler Ve Diğer Sebzeler	356.267	411.839	454.966	10,5%	3,9%
'200912	Portakal Suyu	281.277	338.137	356.871	5,5%	3,0%
200520	Patates (Sirke Veya Asetik Asitten Başka Usullerle Hazırlanmış Veya Konserve Edilmiş, Dondurulmamış)	228.937	316.437	315.850	-0,2%	2,7%
'210320	Domates Ketçapı Ve Diğer Domates Sosları	207.895	257.206	301.092	17,1%	2,6%
'200599	Diğer Sebzeler	216.337	251.559	259.552	3,2%	2,2%
'220429	Taze Üzüm Şarapları (Köpüklü Şaraplar Hariç) Ve Fermantasyonu Alkol İlavesi İle Önlenmiş Veya Durdurulmuş Üzüm Şırası; Muhtevası 2 Litre Veya Daha Fazla Kaplarda Olanlar	267.295	251.987	251.849	-0,1%	2,1%
'200799	Reçeller, Jöleler, Marmelatlar, Meyva Veya Sert Kabuklu Meyvalar	197.515	234.890	246.458	4,9%	2,1%
'200899	Diğer Meyvalar, Sert Kabuklu Meyvalar Ve Yenilen Diğer Bitki Parçaları	249.929	241.722	237.709	-1,7%	2,0%
'081190	Diğer Meyveler Ve Sert Çekirdekli Meyveler; Pişirilmemiş Veya Buharda Veya Suda Kaynatılarak Pişirilmiş..	226.904	220.425	236.906	7,5%	2,0%
	Toplam MSM İhracatı	10.369.823	11.778.048	11.787.030	0,1%	100,0 %

Kaynak: ITC Trademap

Türkiye'nin Fransa'ya Meyve Sebze Mamulleri İhracatı

Ürün Grubu	2023 FOBĐ	2024 FOBĐ	Değişim FOBĐ%	Pay %
DONDURULMUŞ SEBZELER	9.451.868	8.524.249	-9,8%	13,4%
DOMATES SALÇASI	16.231.890	8.470.918	-47,8%	13,3%
SEBZE.MEYVE.BİTKİ PARÇALARI KONSERVELERİ SİRKELİ	8.908.799	7.288.923	-18,2%	11,4%
GAZLI SULAR.MADEN SULARI VE GAZOZLAR	4.970.380	6.036.185	21,4%	9,5%
KURUTULMUŞ SEBZELER	3.413.201	5.582.092	63,5%	8,8%
DONDURULMUŞ MEYVELER	3.093.043	4.848.117	56,7%	7,6%
DİĞER SEBZE KONSERVELERİ	3.653.839	4.699.488	28,6%	7,4%
DOMATES KONSERVELERİ	4.460.959	3.425.795	-23,2%	5,4%
DOMATES KETÇABI VE DİĞER DOMATES SOSLARI	470.952	2.416.936	413,2%	3,8%
DİĞER MEYVA SULARI	725.069	1.809.554	149,6%	2,8%
DİĞER MEYVE KONSERVELERİ	1.088.724	1.623.778	49,1%	2,5%
SULAR.BUZ VE KAR	754.562	1.020.019	35,2%	1,6%
TURUNÇGİL KONSERVELERİ. ALKOLLÜ.ALKOLSÜZ . TATLANDIRILMIŞ	1.897.310	918.761	-51,6%	1,4%
KİRAZ (VİŞNE DAHİL)KONSERVELERİ. ALKOLLU .ALKOLSÜZ TATLANDIRILMIŞ	835.469	872.567	4,4%	1,4%
ALKOLLÜ İÇKİLER (ALKOL DERECESİ<80)	906.392	785.025	-13,4%	1,2%
REÇEL.JÖLE.MARMELAT	1.110.962	783.972	-29,4%	1,2%
DİĞER SEBZE KONSERVELERİ. DONDURULMUŞ	254.766	622.145	144,2%	1,0%
ELMA SULARI	121.304	539.096	344,4%	0,8%
DONDURULMUŞ KURUTULMUŞ VEYA DİĞER ŞEKİL. MUHAFAZA EDİLMİŞ DİĞER MEYVE VE SEBZELER	17.038	461.271	2.607,3%	0,7%
ÇİLEK KONSERVELERİ. ALKOLLÜ.ALKOLSÜZ TATLANDIRILMIŞ	221.780	455.719	105,5%	0,7%
BİRA	446.007	442.509	-0,8%	0,7%
ŞEKERLE KONSERVE EDİLMİŞ SEBZELER. MEYVELER VE DİĞER BİTKİ PARÇALARI	426.993	403.571	-5,5%	0,6%
GEÇİCİ KONSERVE EDİLMİŞ SEBZELER	76.794	386.703	403,6%	0,6%
TURUNÇGİL SULARI	61.417	324.330	428,1%	0,5%
KAYISI KONSERVELERİ. ALKOLLÜ.ALKOLSÜZ. TATLANDIRILMIŞ	95.762	245.066	155,9%	0,4%
PATATES KONSERVELERİ. DONDURULMUŞ	13.958	168.136	1.104,6%	0,3%
KARIŞIK HALDEKİ MEYVE VE SEBZE SULARI	192.381	153.327	-20,3%	0,2%
PATATES KONSERVELERİ. DONDURULMAMIŞ	101.480	118.428	16,7%	0,2%
SİRKE	68.337	106.759	56,2%	0,2%
FASULYE KONSERVELERİ. DONDURULMAMIŞ	31.471	96.774	207,5%	0,2%
ŞARAP	42.560	40.743	-4,3%	0,1%
ÇEŞNİ.LEZZET VERİCİ KARIŞIMLAR VE SOSLAR	18.959	25.841	36,3%	0,04%
BEZELYE KONSERVELERİ DONDURULMAMIŞ	23.377	25.772	10,2%	0,04%
RAKİ	0	7.283	#OVERFLOW	0,01%
MANTAR.DOMALAN KONSERVELERİ	0	6.697	#OVERFLOW	0,01%
DOMATES SUYU	443	2.321	424,4%	0,00%
ÜZÜM SUYU	0	14	#OVERFLOW	0,00%
ANANAS SUYU	10.162	0	-100,0%	0,00%
TOPLAM	64.198.406	63.738.884	-0,7%	100,0%

Kaynak: TİM

PAZAR İLE İLGİLİ BİLGİLER²

Fikri, Sınai Mülkiyet Hakları

Fikrî, sınai, ticari mülkiyet hakları ile ilgili Fransız mevzuatı, diğer AB üye devletlerinin kanunları ile tutarlıdır. Fransa, bu alanda konuyla ilgili uluslararası anlaşmaları imzalamıştır ve bu sayede Fransa'da yaşayan ve Fransız vatandaşı olmayanların fikri, sınai mülkiyet haklarının korunması sağlanabilmektedir. Ayrıca Fransız vatandaşları da bu korumayı dünyanın herhangi bir ülkesinde elde edebilmektedir.

AB ve Fikri Sınai Mülkiyet Hakları: Avrupa Birliği Fikri Sınai Mülkiyet Hakları Ofisi-EUIPO, AB markaları, tescilli topluluk tasarımları, zanaat ve sanayi ürünlerine yönelik coğrafi işaretler ile fikri mülkiyet alanında Avrupa'da ve uluslararası arenada iş birliğini yönetmekten sorumlu bir AB kuruluşudur. Ayrıca, Fikri Mülkiyet Haklarının İhlallerine İlişkin Avrupa Gözlemevi'ni (European Observatory on Infringements of Intellectual Property Rights) yönetmekle görevlidir. Bu kuruluş, ulusal ve bölgesel faaliyet gösteren Fikri Sınai Mülkiyet Ofisleri, kullanıcı grupları, Avrupa Komisyonu, Avrupa Parlamentosu ve diğer uluslararası kuruluşlarla ortak çalışmaktadır (<https://euipo.europa.eu/>).

Fransa'da konu ile ilgili kuruluşlar:

The National Institute of Industrial Property (INPI) patent, ticari markalar model ve sanayi tasarım için.

The Society of Authors, Composers and Publishers of Music (SACEM), The National Union of Authors and Composers of music (SNAC), The Society of Stage Authors and Composers (SACD), The Society of Men of Letters (SGDL), The Civil Society of Multimedia Authors (SCAM), High Authority for the Distribution of Works and Protection of Rights on the Internet (HADOPI).

Ticari markaları, tasarımları ve modelleri kontrol etmek için: İç Pazarda Uyumlaştırma Ofisi, Uluslararası Üyelik WIPO Üyesi (Dünya Fikri Mülkiyet Örgütü)

Fransa tarafından konuyla ilgili imzalanan en önemli anlaşmalar:

Agreement on Trade-related aspects of intellectual property rights (TRIPS) – World Trade Organisation (WTO)

Paris Convention- World Intellectual Property Organization (WIPO) (Fikri Mülkiyetin Korunmasına ilişkin)

Patent Cooperation Treaty (PCT) – WIPO- Ticari markaları, tasarımları ve modelleri kontrol etmek için: İç Pazarda Uyumlaştırma Ofisi Uluslararası WIPO Üyesi (Dünya Fikri Mülkiyet Örgütü)

European Patent Convention - European Patent Organization Ticari markaları, tasarımları ve modelleri kontrol etmek için: Madrid Agreement – WIPO

Madrid Protocol – WIPO

² Bu bölümdeki veriler ve bilgiler T.C. Ticaret Bakanlığı ülke raporlarından alınmıştır.

Berne Convention for the Protection of Literary and Artistic Works – WIPO

AB’de geçerli fikri sınai ve ticari mülkiyet hakları için:

(<https://www.europarl.europa.eu/factsheets/fr/sheet/36/propriete-intellectuelle-industrielleet-%20commerciale>)

Dağıtım Kanalları

Fransa’da tüketicilerin önemli bölümü büyük perakendecilerden ve büyük şirketlerden alışveriş yapmaktadır. Şehirlerde ortalama satın alma oranı düşerken bu sayı dükkân, butik tarzı yerlerden yapılan daha fazla alışveriş ile dengelenmiştir. Bir diğer önemli konu ise; büyük perakendecilere ve büyük şirketlere olan tüketici güveninin, küçük dükkânlara ve zanaatkârlara olan güvenden iki kat daha düşük (%40'a karşı %80) olmasıdır.

Online satışlar, e-ticaret ve m-ticaret (akıllı telefon üzerinden yapılan alışveriş) Fransızların ilgisini giderek daha fazla çekmektedir. Bu uygulama, aynı zamanda büyük şehirlerde eve/ arabaya teslim hizmetinin gelişmesi ile başta gıda olmak üzere tüketim mallarının satışında önemli bir rol oynamaktadır. İthal ürünler, süpermarketlerde ve diğer dağıtım kanallarında yaygın olarak satılmaktadır.

Tüketici Tercihleri

Fransa nüfusunun tüketim alışkanlıkları incelendiğinde, tüketicilerin birbirinden çok farklı nitelikte tüketim alışkanlıkları olduğu ve yüksek miktarlarda harcama yaptıkları görülmektedir (Tüketicilerin çoğunun temel ihtiyaçlarını karşılanma dışında büyük miktarda mal ve hizmet tüketmesi çok yüksek ortalama tüketim seviyesi olarak tanımlanmaktadır). Fransızların çoğu, tüketimin zevkle eşanamlı olduğuna inanmaktadır ve bu nedenle de turizm, dışarıda yemeiçme, spor, kültür ve eğlence gibi hizmetler ve bu kapsamdaki ürünler çoğu Fransız tüketici için oldukça önemlidir.

Yabancı restoran zincirleri ve diğer yabancı ürün ve hizmetler ülke çapında yaygın şekilde yer almaktadır. Bununla birlikte, "Made in France –Fransız Malı " etiketine sahip ürünler, yerel ekonomiye destek olduklarına inanan ve yerli ürünleri kalitenin garantisi olarak gören Fransız tüketicilerinin %79'u için önem kazanmaktadır. Yapılan bir araştırmaya göre tüketicilerin markaya olan sadakati, ürünlerin türüne bağlı olarak değişmektedir. Bu kapsamda kozmetik, giyim, TV / yüksek teknoloji için tüketicilerin yarısı markaya sadık kalırken, ev

aletleri ve ev mobilyalarında çoğu tüketicinin markaya sadakat göstermediği verisi elde edilmiştir.

ransız tüketicilerin çoğu, kişisel verilerin korunması konusunda endişe duymaktadır. Sosyal medya, kullanıcıların ve sosyal medyada 'influencer' (etkileyici kişi) reklamları, görüşleri ve yorumları, özellikle yemek pişirme, güzellik ürünleri ve moda ile ilgili konularda tüketicilerin karar verme sürecini etkileyebilmektedir. Her üç internet kullanıcılarından biri, bir influencerı takip etmektedir. Bu takipçilerin % 75'i ise bir influencerın tavsiyesi üzerine alışveriş yapmaktadır. Diğer taraftan, Fransız tüketiciler; ürün tercihlerinde kalite, izlenebilirlik, ürünün içeriği, özgünlük, şeffaflık, çevreye saygı vb. gibi özellikleri de dikkate almaya başlayarak tüketici olarak daha sorumlu bir tavır almaya başlamıştır.

Fransa'da son on yıl içerisinde "sürdürülebilir tüketim" ile mümkün olduğunca az paketlenmiş organik ürünlere yönelim gözlemlenmektedir.

Bu kapsamda daha yöresel, daha az katkı maddeli ve daha doğal ürünlere yönelik, orta ölçekli "Kısa Arz" adı verilen, üretici ve tüketici arasına çok fazla aracı katılmadan satılan gıda marketleri oldukça rağbet görmektedir.

Sürdürülebilirlik, gıda tüketiminin yanı sıra hazır giyimde (yöresel ve organik ürünlerin kullanılması, geri dönüştürülen tekstilden üretilen ürünler vb.) ve elektronik piyasasında da gözlemlenmektedir.

Gıda sektöründe, daha kaliteli ürünler satın alınmaya başlanmıştır (organik, etiketli, vegan, yerel, taze, mevsimlik vb.).

Ulaşım ile ilgili olarak, otomobil en çok kullanılan ulaşım aracı olmaya devam etse bile, kentsel alanlarda ve otobüsle seyahatte alternatif ulaşım yöntemleri (bisiklet, scooter vb.) tercih edilmektedir. Özellikle gençler arasında son yıllarda söz konusu alternatif ulaşım yöntemleri tercih edilmektedir.

Ekolojik Geçiş Ajansı (ADEME) tarafından gerçekleştirilen Sorumlu Tüketim Barometresi 2023 yılı değerlendirmesine göre, Fransız halkının dörtte üçü, çevrelerinin sağlıkları üzerindeki etkisi konusunda endişelerini dile getirmektedir. Fransızlar için emeklilik reformu ve enflasyon gibi ekonomik ve sosyal zorluklarla belirlenen bir ortamda, sağlık hala önemli bir endişe kaynağı olarak kalırken (Fransız halkının %65'i), çevre meselesi daha da önem kazanmaktadır. (Fransızların %30'u için bir endişe kaynağı; bu oran 2022'ye göre 3 puan daha fazladır).

Fransızların %84'ü su ve toprak kirliliğinin insan sağlığı üzerindeki etkisinden, %81'i ise iklim değişikliğinin insan sağlığı üzerindeki sonuçlarından endişe duymaktadır. Fransızlar ayrıca iklim ve çevre sorunlarının aciliyetinin giderek daha fazla farkına varmaktadır: 2023 Barometresine göre Fransızların %60'ı gezegenimiz için harekete geçmenin acil olduğuna inanmaktadır (2022'de %52). Yine rapora göre, sağlık ve çevre konuları Fransız tüketiciler arasında şüphe uyandırmakta ve her 2 Fransızdan 1'i satın aldığı bir ürünün sağlık ve çevre üzerinde yaratabileceği olumsuz etkiyi sorgulamaktadır. Bu endişeler ve belirsizlikler değişimi tetiklemekte ve Fransızların alışkanlıklarını daha sorumlu tüketim lehine değiştirmeye yönlendirmektedir. Bu yönelimin en önemli iki nedeni gezegenin ve çevrenin iyiliği (Fransızların %78'i için) ile kişisel sağlık ve refahı (Fransızların %73'ü için).

Ürünlerin insan, çevre ve hayvan sağlığı üzerindeki etkileri konusunda endişeli olan Fransız tüketiciler giderek daha fazla şeffaflık aramaktadır. Sonuç olarak, her 5 Fransızdan 3'ü sağlık üzerindeki etkisi konusunda herhangi bir şüphesi varsa bir gıda ürününü satın almamaktadır. Temizlik ürünleri, kozmetik ve hijyen ürünleri için de oranlar aynıdır.

Barometreye göre, Fransızlar bir ürün hakkında ne kadar endişeli ve sorgulayıcı olurlarsa, seçimlerini o kadar kısıtlamaktadır: Fransızların %73'ü hijyen ürünlerindeki bazı içeriklerin etkisi hakkında sorular sorarken, %66'sı paraben veya alüminyum gibi çevre ve sağlık üzerinde tartışmalı etkilere sahip bileşenleri içermeyen ürünleri düzenli olarak satın almaktadır. Hayvan refahı Fransızlar için gezegenin sağlığı veya insan sağlığından sonra üçüncü sırada gelse de tüketiciler için önemli bir konu olmaya devam etmektedir. Fransızlar, insan sağlığı (%34), hayvan refahı (%34) veya çevresel etki (%29) nedenleriyle hayvansal ürün tüketimini azaltmaktadır.

GreenFlex-ADEME Barometresinin sonuçları, sorumlu tüketime yönelik kişisel bağlılığın artmaya devam ettiğini ortaya koymaktadır. 2023 yılında Fransızların %78'i sorumlu tüketim konusunda kararlı olduklarını, ellerinden gelen her şeyi yaptıklarını veya bazı uygulamaları değiştirdiklerini söylerken, bu oran 2022 yılında %76 idi. Yeni ürün alımını sınırlamak, satın almak yerine kiralamak ve ikinci el alımları tercih etmek gibi eylemler çoğunlukla ekonomik nedenlerden kaynaklanırken, Fransızların %37'si bunu ekolojik veya sosyal inançları nedeniyle yaptıklarını söylemektedir ki bu oran 2022'ye göre 6 puan daha fazladır. Toplamda, Fransızların %82'si tüketim alışkanlıklarını değiştirmeye kararlı olduklarını dile getirmektedir. Bu, "daha az ve daha iyi" anlamına gelmektedir: eskisinden daha az ürün

tüketme eğilimi (Fransızların %47'si) veya mevcut tüketim seviyelerini korurken çevre üzerinde daha az etkisi olan ürünleri seçme eğilimi (Fransızların %35'i).

(https://presse.ademe.fr/wp-content/uploads/2023/06/GreenFlex_CPBarometreCR_05062023.pdf)

<https://presse.ademe.fr/2023/06/16eme-barometre-greenflex-ademe-de-la-consommation-responsable2023.html>

Satış Teknikleri ve Satışı Etkileyen Faktörler

Fransa'da büyük mağazalar, alışveriş merkezleri ve hipermarketler tarafından, alışveriş kartları, indirimler ve müşteriye özel promosyonlar yoluyla, “müşteri sadakati” ve bağımlılık yaratma çalışmaları yapılmaktadır. Diğer taraftan, doğrudan pazarlama, posta yoluyla satış, özellikle sabah saatlerinde toplumun yaşlı kesimine hitap eden televizyon kanallarında pazarlama ile sosyal medya üzerinden elektronik ticaret gibi yeni satış teknikleri giderek yaygınlaşmaktadır.

Özellikle Covid 19 salgınından sonra zincir süper marketlerin verdiği “drive” olarak adlandırılan hizmet popüler hale gelmiştir. Drive hizmeti, internet üzerinden yapılan alışverişin, markete gittikten sonra arabadan inmeden ve hiç kimseyle iletişim kurmadan arabanın bagajına yüklenmesini kapsamaktadır.

Covid sonrası dönemde yaygınlaşan alışveriş yöntemleri:

Drive: Online verilen siparişin markaya bağlı olarak 24 ila 72 saat içinde mağaza otoparkından alınması.

Teslimat: Online veya mağazadan verilen siparişin, seçilen zaman aralığında eve teslimatı. Tıkla ve al: Özellikle ev aletleri, multimedya veya iç tasarım markaları için, çevrimiçi verilen siparişin uygun zaman aralığında mağazadan alınması.

Diğer taraftan, Covid döneminde yaygın hale gelen e-ticaret sitelerinden alışveriş halen yaygın olarak tercih edilmektedir.

Fransa E-Ticaret Federasyonu FEVAD'ın yayınladığı 2023 yılı e-ticaret raporuna göre 2023 yılında e-ticaret sektörü (ürün ve hizmetlerin toplamı) 2022 yılında bir önceki yıla kıyasla %10,5'lik bir artışla toplam 159,9 milyar avroya ulaşmıştır. İnternet üzerinden yapılan ürün satışları 2022'ye kıyasla %1,8 oranında azalmıştır. Hizmetler sektörü bir önceki yıla göre %20 artmıştır.

2023 yılında internet satış sitelerinde (ürün ve hizmetler bir arada) %4,9'luk bir artışla 2,35 milyar işlem gerçekleştirilmiştir. Ortalama sepet tutarı da bir önceki yıla göre %5,4 artış göstermiştir.

Fransa'da enflasyon Nisan 2023'ten bu yana yavaşlamış olsa da yüksek seyretmeye devam etmektedir. Artan fiyatlar ve iklim acil durumuyla karşı karşıya kalan on-line alveriş yapan kişiler, tüketim, tüketimden vazgeçme ve tasarruf, ürün satın alma ve seyahat/eğlence ile yeni ve ikinci el mal satın alma arasında seçim yaparak davranışlarını değiştirmeye devam etmiştir. (<https://www.fevad.com/bilan-du-e-commerce-en-france-160-milliards-deuros-ont-ete-depenses-en-ligne-en2023/>)

Kamu İhaleleri

Fransız Kamu İhalesi Kararnamesi (Public Procurement Ordinance) ve bu kapsamdaki yönetmelikler kamu ihalelerine yönelik kuralları genel hatları ile kapsamaktadır. Fransız Kamu İhale Kanunu'nun ana hatları 23 Temmuz 2015 tarih ve 2015-899 sayılı kanununda (Ordinance) yer almaktadır. 25 Mart 2016 tarihli ve 2006-360 sayılı Uygulamaya Esasları konusundaki Yönetmelikte (Implementation Decree) ise Kanunda yer alan kurallar detaylı ve kapsamlı bir şekilde açıklanmaktadır. Söz konusu metinler Avrupa Parlamentosu ve Avrupa Konseyi'nin 26 Şubat 2014 tarihli 2014/24/EU direktifine alıntı yapılarak hazırlanmıştır.

Ancak 1 Nisan 2020 tarihinden itibaren Fransız Kamu İhale Kararnamesi, Public Procurement Code (Kamu İhale Kanunu-KİK) adıyla yeniden düzenlenmiştir. Bu yeni hali ile kanun, ihale kontratları ile özel- kamu sektörü arasında yapılan kontratlar için de uygulanabilir hale getirilmiştir.

Fransız KİK'inin temel prensiplerini; usullerin şeffaflığı, eşit ve adil muamele, kamu ihalelerinin kamuoyuna duyurularının yapılması oluşturmaktadır. Böylelikle kamu ihalesine çıkan devlet kurumunun, ihalenin detaylarını açıkça paylaşması zorunluluğu bulunmaktadır. Söz konusu prensiplerle teklif veren tarafların konu hakkında ayrıntılı bilgi sahibi olması, ihaleye girecek tüm taraflara aynı ölçüde eşit olarak bilgilendirilme yapılması ve potansiyel rakiplerin bilgilendirilerek rekabet ortamı hazırlanması amaçlanmaktadır.

Kamu ihalelerine erişim özgürlüğü ilkesine uygun olarak, kamu veya özel, herhangi bir gerçek veya tüzel kişi ya da tüzel kişiliği olan/olmayan herhangi bir kişi grubu, bir kamu

sözleşmesinin imzalanması için başvurabilir. Yalnızca Fransız İş Kanunu'nda listelenen belirli suçlar ile belirli cezai suçlardan hüküm giymiş olanlar, vergi ve sosyal güvenlik yükümlülüklerini yerine getirmeyenler kamu ihalelerine teklif veremez.

Yabancı şirketler de kamu ihalesine başvurabilir. Ancak DTÖ Kamu Alımları Anlaşması'nı (GPA) veya eşdeğer bir uluslararası anlaşmayı imzalayan bir ülkenin parçası değilse, kısıtlamalara tabi olabilirler. Türkiye'nin söz konusu anlaşmayı imzalamadığı dikkate alındığında ülkemizden yapılan ihale başvurularında kamu alıcısının, örneğin ürünlerin menşesine veya müteşebbisin uyruğuna dayalı kriterler veya kısıtlamalar belirlemesi mümkün bulunmaktadır. 2016-360 sayılı Kararnamenin 48-51. maddeleri yabancı bir şirketten, ihale makamının isteyebileceği ilave belgeleri sıralamaktadır.

Diğer taraftan, 2014/25 sayılı AB Direktifi'nin 85. maddesi, Fransa da dahil AB ülkelerinin ihale makamlarına, AB dışı menşeli malların oranının yüzde elliyi aşması halinde AB dışı teklifleri reddetme ya da fiyatların eşdeğer olması halinde (yüzde üçlük bir marj dahilinde) AB teklifini tercih etme imkânı vermektedir. Ayrıca Direktif, diğer AB ihale makamları gibi Fransız ihale kurumlarına, karşılıklı erişimin sağlanmadığı üçüncü ülkelerdeki teşebbüslere hizmet sözleşmesi verilmesini askıya alma veya kısıtlama hakkını saklı tutmasına izin vermektedir.

Fransa genelinde yapılan araştırmalar neticesinde, Türkiye'de yerleşik şirketlerin kamu alımları pazarında ciddi bir varlık göstermediği anlaşılmaktadır. Ancak, Fransa'da kamu ihalelerine giren Türk vatandaşlarının büyük ölçüde Fransa'da kurulu şirketleri üzerinden iş alan Franco-Türkler olduğu; mevzu bahis Fransız firmalardan bazılarının tedariklerini Türkiye'den gerçekleştirdikleri ve üçüncü ülke menşeli girdi kullanan teklif sahibi firmaların 2014/25 sayılı AB Direktifi'nin 85 inci maddesi doğrultusunda kamu ihalelerinde dezavantajlı duruma düşebileceği değerlendirilmektedir. Bir kamu ihalesini tek başına üstlenebilecek kapasite veya donanımına sahip olmayan firmaların kolektif teklif sunabilmelerine imkân veren ortak sözleşme (cotraitance) usulüyle bir Fransız şirket ile iş birliği yapılarak kamu alımları pazarına girişin daha kolaylaşabileceği değerlendirilmektedir. Bu tarz geçici iş kümelenmelerinin oluşturulmasında Devlet Satın Alma Platformu (PLACE), şirketler tarafından kullanılmaktadır.

Fransa'da askeri kuruluşlar, bölgeler, departmanlar (il yönetimleri), belediyeler ve kurumlar tarafından açılan kamu ihalelerinin ilanında ve şirketlerin merkezi hükümetten, kamu kurum ve kuruluşlarından, Ticaret ve Sanayi Odalarından gelen istişarelere yanıt vermelerinde kullanılan başlıca platformlar, La Place, Boamp ve Achat Public'tir. Ayrıca Kamu Alımlarının

Dijital Dönüşümü (TNCP) projesinin bir parçası olarak Devlet Satın Alma Birimi tarafından oluşturulan APProch, işletmeler için yeni bir portaldır. Kamu ihale kanununa tabi tüm kuruluşların satın alma projeleri APProch'ta yayımlanmaktadır.

“Supplement to the Official Journal of the European Union” isimli ‘AB Resmî Gazetesi Eki’nde “Tenders Electronic Daily” (Günlük Elektronik İhale) adı altında bir ihale günlüğü yayımlanmaktadır. (<http://ted.europa.eu/TED/main/HomePage.do>)

Fransa’da yayınlanan ihaleler ile ihalelerin hangi firmalar tarafından kazanıldığı hakkında bilgilerin, aşağıdaki bağlantıdan elektronik posta adresiyle ücretsiz üye olunarak takip edilmesi, konulara göre ihale araması yapılması mümkündür: (<https://www.marchesonline.com/>)

PAZARDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

İş Kültürü

Avrupa’da önemli bir ekonomi olan Fransa’ya ülkemizin gerçekleşenden daha fazla ihracat potansiyeli olduğu düşünülmektedir. İhracatçılarımızın, kuralları çok katı ancak öngörülebilir olan, söz konusu pazara girmek için sabırla ve ihtiyaç duyduklarında Ticaret Müşavirliklerinden ve Ataşeliklerinden de alacakları destekle pazara giriş koşulları sağlayıp ülkede kalıcı olarak yer edinebilecekleri değerlendirilmektedir.

Diğer AB üyesi diğer ülkelerle Fransa’nın arasında a, gerçek kişi ve sermaye hareketlerinde sınırların bulunmaması sebebiyle bu ülkeler Fransa pazarında çok büyük paya sahiptirler. Pazarda geleneksel olarak, alışkın oldukları tedarikçilerle çalışan Fransız firmalarının yeni tedarikçilere karşı çok temkinli yaklaşmaktadırlar.

Nihai tüketicinin kullanım alışkanlıklarına bağlılığı ve kamu tarafından da özendirilen “Made in France” sloganıyla özendirilen Fransız ürünlerinin tercih edilmesi, zaten yerleşik ve doygunluk oranı yüksek bu pazara girişi daha da çetin bir hale getirmekte ve pazara girip yer edinmek büyük emek gerektirmektedir.

Bu kapsamda, Fransa pazarındaki alışkanlıkları kırabilmek ve ülkemizin başta AB ülkeleri olmak üzere, pazardaki rakiplere karşı üstünlük sağlayarak pazardan pay alıp burada kalıcı olarak yer edinmek için, Türk ürünlerinin ve hizmetlerinin kalitesinin, özelliklerinin, her

firsatta, büyük kampanyalarla, sponsorluklarla, ticaret heyetleriyle ve fuarlarla Fransa pazarında tanıtılıp anlatılması gerektiği düşünülmektedir.

Ayrıca firmalarımızın Fransa nezninde resmi ve özel kuruluşlara resmi başvurularını yaparken bürokrasinin doğuracağı zaman kayıplarını göz önünde bulundurarak faaliyet takvimi oluşturmalarında yarar bulunmaktadır.

İlgili sektörlerde Fransa pazarını hedef alan firmalarımızın ürünlerine CE belgesi almakla yetinmeyip, zorunlu bir standart olmamakla beraber “Norme Française” belgesi alınmaları, ürünlerimizin Fransa’daki kişi ve kurumlarca tercih edilmesine sebep olabilmektedir. Özellikle yapı malzemeleri ve genel anlamda insan sağlığını doğrudan ilgilendiren gıda dışındaki sektörlerde, “Norme Française” bulunması önem arz etmektedir.

Fransa’da firmalarımızın Fransızca iletişim konusunda karşılaşılabilecek sorunları göz önünde bulundurarak önlem almaları faydalı olacaktır. Paris dışına çıkıldığında bu sorun daha da öne çıkmaktadır. Bu sebeple, başta Müşavirlik ve Ataşeliklerimizden edinilen ithalatçı firma listelerindeki firmalar olmak üzere iletişime geçilecek muhataplarınıza (özellikle de KOBİ’lere) gönderilen ürün ve firmanızı tanıtıcı e-posta, broşür ve tekliflerin Fransızca olarak profesyonelce kaleme alınarak hazırlanmasında, ayrıca ihracatçılarımızın ve yatırımcılarımızın, fuarlar da dâhil olmak üzere herhangi bir iş ziyareti kapsamında Fransa’ya geldiklerinde, görüşmelerinde ercüman bulundurmalarında yarar görülmektedir.

Bir diğer önemli husus, heyet ziyareti ve diğer tanıtım etkinliklerinin hazırlık safhası ve zamanlamasıdır. Fransız iş kültürü çerçevesinde, çalışma programları aylar öncesinden planlanmaktadır. Firmalarımızdan alınan bilgiler çerçevesinde, örneğin moda editörlerinin programları danışmanları tarafından ve uzun dönemli yapılmaktadır. Dolayısıyla, gerek Türkiye’de gerekse yurt dışında ülkemiz ürün ve tasarımlarının tanıtımına yönelik düzenlenecek etkinlikler için, ki ler içimolsun, yeterli hazırlık süresinin öngörülmesi önem taşımakta olup, aksi takdirde sonuçları istikşafı mahiyette kalabilecektir. Ayrıca, iş planlaması yapılırken takvimlendirmede, Noel ve yılbaşı tatillerine denk gelmesi nedeniyle, acil durumlar hariç olmak üzere, Aralık ayının ikinci yarısı ve Ocak ayının ilk haftası ile yaz tatili nedeniyle de Ağustos ayı boyunca görüşme, ziyaret vb. organizasyonların yapılmaması tavsiye edilmektedir.

Geleneksel bir pazara giriş yöntemi olan önemli fuarlara katılım sağlanmasının, Fransa gibi yüz yüze ilişkilerin hâla baskın olduğu bir ülkede önümüzdeki yıllarda da önemini koruyacağı değerlendirilmektedir. Firmalarımızın gerekli tanıtım faaliyetlerini yaparak söz konusu fuar ve kongre gibi organizasyonlara etkin katılımı ve katılım öncesi Müşavirliğin/ Ataşeliğin yönlendirmesiyle seçilecek sektöre özel dergi ve gazetelere reklam verilmesinin, belirtilen etkinliklerde firmanıza yönelecek ziyaretçi sayısının artırılması, ürün tanıtımı konusunda fayda sağlayacağı düşünülmektedir.

Ülkemizden otomotiv sanayi ürünleri, makina ve teçhizat, mobilya, yapı malzemeleri, hazır giyim ve diğer tekstil ürünlerinin yanı sıra sağlık ve bilişim hizmetleri ihracatında iyi bir pazara giriş potansiyeli bulunmaktadır.

Türk kültürüne yakın alıcıların Türk ürün ve iş adamlarına güvenlerinin her geçen gün arttığı gözlemlenmektedir. Fuarlarda firmalarımıza yoğun ilgi gösterilmektedir. Küresel pandemiyle birlikte tedarik zincirlerindeki kırılma Türkiye'nin lojistik avantajlarıyla daha fazla ön plana çıkmasını sağlamıştır. Fransa'da yaşanan enerji krizinin sanayi üzerindeki olumsuz etkisi ülke dışından tedarik arayışlarını artırdığından cam, çelik gibi enerji yoğun sektörlerde ülkemiz için konjonktürel fırsatlar yaratmıştır.

Diğer bir husus da son dönemde Fransa pazarında organik sertifikalı ürünlerin tüketiciler tarafından çok talep edilir olduğunun gözlemlenmesidir. Bu çerçevede gerekli belgelendirmeyi edinen firmalarımızın bu talep artışını değerlendirerek Fransa pazarına ihracatlarını artırebilecekleri düşünülmektedir.

Ayrıca, Fransız piyasasına yüksek kalitede, ileri teknolojide, çevre dostu, doğal hammaddeli, etik üretim süreçli ve tasarımı ön plana çıkaran ürünlerle girmekte ısrarcı olunması, ülkedeki pazar payımızı artırmak için çok önemlidir.

Para Kullanımı

Fransız Merkez Bankası verileri bazında en yaygın ödeme yöntemi yaklaşık %60' oranındaki kullanımla kredi kartı olup diğer tercih edilen ödeme çeşitleri sırasıyla virman, otomatik ödeme, çek ve çeşitli elektronik ödeme yöntemleri yer almaktadır.

Fransa'da kripto para dağıtan platformlar Autorité des marchés financiers (AMF) tarafından denetlenmektedir. Bu bağlamda, Fransız yasalarına göre, kripto para birimlerinin belirgin yasal statüsü yoktur ve resmi finansal araçlar arasında tanımlanmamaktadır. Kripto

para kullanıcıları, kripto değerlere yatırım yapmanın riskli olduğu ve birçok dolandırıcılık vakasının bulunduğu belirterek uyarılmaktadır.

2019 tarihli Pacte Yasası ile Fransa hem kripto varlık ihracatçıları hem de dijital varlık hizmet sağlayıcılarını (DASP'ler) düzenleyen bir yasa çıkarmıştır. Kripto varlıkların kötüye kullanımıyla mücadele etmek ve bunlara yatırım yapan AB vatandaşlarının korunması amacıyla AB, MICA (Kripto Varlıklarda Piyasalar) yönetmeliğini yürürlüğe koymuştur. 30 Aralık 2024'ten itibaren uygulanacak MICA yönetmeliği, Fransa da dahil olmak üzere Avrupa Birliği'nde yürürlükte olan tüm ulusal düzenlemelerin yerini alacaktır.

Kaynak: (<https://www.economie.gouv.fr/particuliers/cryptomonnaies-cryptoactifs>)

AB'nin ekonomik birliğin yanı sıra para birliği kurma hedefi kapsamında 1 Ocak 1999 tarihinden itibaren AB resmi para birimi avro, başta sadece muhasebe ve elektronik ödemeler için 'görünmez' bir para birimi olarak kullanılmak üzere tedavüle girmiştir. Madeni para ve banknot olarak 1 Ocak 2002'de piyasaya sürülen Avro, Para Birliği Bölgesi (Eurozone) olarak para birliğini kabul eden üye ülkelerde resmi para birimi olarak kullanılmaya başlanmış ve Eurozone'da yer alan ülkelerin milli paraları –Fransa'da Fransız Frangı- da 1 Mart 2002 tarihinde tedavülden kalkmıştır. Eurozone içerisinde aralarında Fransa'nın da dâhil olduğu 20 AB üyesi ülke bulunmaktadır. AB üyesi diğer ülkeler kendi milli para birimlerini kullanmaktadır.

Fransa'da geçerli ödeme yöntemleri ve limit ve kurallarına ilişkin bilgiye (<https://www.europeconsommateurs.eu/en/index.html>) adresinden ulaşılması mümkündür. Ülkede temassız ödeme 50 avroya kadar gerçekleştirilmektedir.

Pasaport ve Vize İşlemleri

Ülkeye girişte, AB vatandaşları için pasaport ya da nüfus cüzdanı yeterlidir. Diğer ülke vatandaşlarından istenilen belgeler, yasal geçerlilik taşıyan bir pasaport ve Fransa Büyükelçiliği veya konsolosluklarından alınmış geçici giriş veya oturma vizeleridir.

Vize uygulamasının olmadığı ülke vatandaşları için 90 günü aşmamak ve çalışmamak kaydıyla geçici giriş hakkı mevcuttur.

Pasaport ve vize gereğine ilişkin bilgiler T.C. Dışişleri Bakanlığımızın Konsolosluk sayfasında yer almaktadır. (<https://www.konsolosluk.gov.tr/VisaInfo/Index>)

İş erbabını ilgilendiren vize ve oturma izinlerine ilişkin bilgiler yukarıda 4.4.Vizeler (Çalışma, Oturma İzinleri, Geçici Çalışma Vizesi, Başvuru Mercî) Bölümünde yer almaktadır.

Pasaport ve vize gereğine ilişkin bilgiler T.C. Dışişleri Bakanlığı Konsolosluk ve Ankara Fransız Büyükelçiliği sayfasında yer almaktadır.

(<https://www.konsolosluk.gov.tr>)

(<https://tr.ambafrance.org/Vize-basvurulari-3781>)

Resmî Tatiller ve Çalışma Saatleri

- 1.1.2024 Pazartesi Yeni Yıl Tatili
- 1.4.2024 Pazartesi Fransa'da Dini Tatil (Paskalya)
- 1.5.2024 Çarşamba İşçi Bayramı
- 8.5.2024 Çarşamba II. Dünya Savaşı Zafer Günü
- 9.5.2024 Perşembe Fransa'da Dini Tatil ("Ascension")
- 20.05.2024 Pazartesi Dini Bayram ("Pentecote")
- 14.7. 2024 Pazar Fransız Milli Bayramı
- 15.8. 2024 Perşembe Fransa'da Dini Tatil ("Assomption")
- 1.11. 2024 Cuma Fransa'da Dini Tatil ("Toussaint")
- 11.11. 2024 Pazartesi I. Dünya Savaşı Ateşkes Yıldönümü
- 25.12. 2024 Çarşamba Fransa'da Dini Tatil (Noel)

Bankalar; pazartesi-cuma 9.00 – 17.00 arası açıktır. Resmî kuruluşlar ise hafta içi saat 09.00- 17.00 arasında çalışmaktadır.

Öte yandan büyük mağazalarda, süpermarketlerde ve hipermarketlerde öğle tatili uygulaması yoktur ve hafta sonu dâhil olmak üzere gece saat 22.00'ye kadar hizmet verilebilmektedir.

Yerel Saat

Fransa Orta Avrupa zaman dilimindedir Yaz ve kış saati uygulamasının olduğu Fransa ile ülkemiz arasındaki zaman farkı kış saati uygulaması sırasında- 2 saat, yaz saati uygulamasında -1 saat olmaktadır.

DIŞ TİCARET POLİTİKASI VE VERGİLER

Dış Ticaret Politikası

Fransa Avrupa Birliği'nin (AB) kurucu üyesidir. Buna bağlı olarak AB'nin diğer tüm ortak politikalarıyla beraber ortak ticaret politikasını da üstlenmiŐ ve AB'nin ortak gümrük tarifelerini uygulamaya koymuştur. AB'ye üye ölkelerden yapılan ithalat gümrük vergisinden muaftır. AB üyesi olmayan ölkelerden ithal edilen ürünler için Avrupa Birliği'nin ortak gümrük tarifeleri uygulanmaktadır. Avrupa Birliği'ne üye ölkelerden yapılan ithalatta izin ve miktar sınırlaması yoktur.

Avrupa Birliği Ortak Dış Ticaret Politikası

Avrupa Birliği (AB) üyesi ölkeler arasında tesis edilen Gümrük Birliği çerçevesinde, üye ölkeler üçüncü ölkelerden ithalatta ortak kurallar uygulamaktadır.

Bu çerçevede, ticaret politikası münhasıran Avrupa Birliği'nin yetki alanına girmekte ve "Ortak Ticaret Politikası (OTP)" olarak adlandırılmaktadır. OTP, ortak gümrük tarifeleri; çok taraflı, bölgesel ve ikili ticaret anlaşmaları; üçüncü ölkelere uygulanan tek taraflı tavizler ve ticari savunma araçlarını kapsamaktadır. OTP çerçevesinde, mal ticaretinin yanı sıra hizmetler, ticaretle bağlantılı fikri mülkiyet hakları ve doğrudan yabancı yatırımlar AB'nin münhasır yetki alanında yer almaktadır.

Bu doğrultuda:

AB üyesi ölkelerce ortak gümrük tarifesi ve ticari savunma araçları uygulanmakta olup, ürünlere uygulanan gümrük vergileri ve varsa, ürünler üzerinde bulunan ticari savunma araçlarına TARIC CONSULTATION veri tabanı üzerinden erişilebilmektedir.

TARIC veri tabanı ürün bazında faaliyet göstermektedir. TARIC görüntüleme sayfasında ürün kodu (good code) kısmına bilgi edinilmek istenen ürünün GTIP kodu, GeliŐ/Varış Ülkesi

(Origin/Destination) kısmına ise ürünün ihraç veya ithal edilmek istendiği ülke yazılmak suretiyle söz konusu ürüne dair mevcut tüm uygulama ve tüzöklere ulaşılabilir. Ürünün GTIP kodunu bilmiyorsanız gelişmiş arama (advanced search) sekmesinden metin bazında da arama yapılabilir.

TARIC kullanılarak ne yapılabilir?

- Ürüne dair gümrük uygulamaları ve kotalarına, gümrük muafiyetlerine;

- Ürüne dair alınmış ticaret politikası önlemlerine (dampinge karşı uygulamalar, telafi edici önlemler vs.);

- Ürüne yönelik alınmış ithalat veya ihracat kısıtlamalarına ulaşılabilir.

TARIC veri tabanına aşağıdaki adresten erişim sağlanabilmektedir:

(https://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/taric/taric_consultation.jsp?Lang=en)

Access2Market üye ülkelerin ve AB'nin 120'den fazla ticaret ortağının AB ile dış ticareti kapsamındaki;

- Gümrük Vergilerine;

- Menşe Kurallarına;

- Yürürlükteki Diğer Vergilerine;

- İthalat Prosedürlerine;

- Ürüne ilişkin Teknik Gerekliliklere;

- Dış Ticaret istatistiklerine ilişkin detaylı bilgileri ihtiva eden bir veri tabanıdır.

Access2Market veri tabanına aşağıdaki adresten erişim sağlanabilir:

(<https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/en/home>)

AB dışı ülkelerin AB ile olan ticari anlaşmalarına ve yararlanabildikleri gümrük muafiyetlerine aşağıdaki adresten erişim sağlanabilmektedir:

(<https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/en/non-eu-markets>)

Üye ülkelerin pazar profillerine, ithalat prosedürlerine ve dış ticareti düzenleyen mevzuatı ile birlikte ticarete konu ürüne ilişkin teknik mevzuatına aşağıdaki adresten erişim sağlanabilmektedir:

(<https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/en/content/eu-market-0#tocms>)

Access2Market veri tabanında mal ticaretinin yanı sıra hizmet ticareti ve e-ticarete ilişkin veriler de yer almaktadır. Bu bilgilere aşağıdaki adresten erişim sağlanabilmektedir:

(<https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/en/content/services>)

Access2Market veri tabanını daha etkin kullanmak adına Avrupa Komisyonunun organize ettiği sanal eğitim programlarına aşağıdaki adresten erişim sağlanabilir:

(<https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/en/content/events-access2markets>)

Ayrıca, AB tarafından üçüncü ülkelere karşı yürütülen ve tamamlanan dumping, sübvansiyon ve korunma önlemleri soruşturmalarına aşağıdaki adresten erişim sağlanabilmektedir.

(<https://trade.ec.europa.eu/tdi/index.cfm>)

AB, ikili ticaret anlaşmaları bağlamında aktif bir ticaret politikası izlemektedir. AB tarafından yeni nesil serbest ticaret anlaşmaları (STA) ile mal ticaretinin yanı sıra, hizmetler, kamu alımları, fikri mülkiyet hakları, sürdürülebilir kalkınma gibi ticaret ile ilgili alanları da içeren kapsamlı STA'lar müzakere edilmekte ve akdedilmektedir. AB'nin STA'ları hakkında detaylı bilgiye aşağıdaki adresten erişim sağlanabilmektedir:

(<https://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/negotiations-and-agreements/>)

AB, Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi (GTS) kapsamında Gelişme Yolundaki Ülke ve En Az Gelişmiş Ülkelere (EAGÜ) belirli dönemler için geçerli olacak şekilde tek taraflı olarak vergi tavizleri sağlamaktadır. Halihazırda uygulanan GTS Rejimi, düşük ve düşük orta gelirli ülkeler için gümrük tarifelerini tamamen ya da kısmen kaldıran Standart GTS Rejimi; sürdürülebilir kalkınma ve iyi yönetişimin sağlanmasını teşvik etmek üzere GTS Rejimi ekinde sayılan Uluslararası Konvansiyonları onaylamaları ve uygulamaları şartıyla gelişmekte olan ülkeler için tarifeleri sıfırlayan GTS + ve silah ve mühimmat hariç olmak üzere en az gelişmiş ülkelere gelen diğer malların vergisiz ve kotasız olarak AB pazarına girmesine imkan tanıyan Silahlar Hariç Her Şey (Everything But Arms-EBA) düzenlemelerini içermektedir. Güncel GTS yararlanıcısı ülkelerin listesine aşağıdaki adresten erişim sağlanabilmektedir:

(<https://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/development/generalised-scheme-of-preferences/>)

İthalat Rejimi

Üçüncü ülkelere (AB üyesi olmayan ülkelere) mal ithalatı serbest ticaret rejimi altında gerçekleştirilmektedir. Bu genel kurala istisna olan durumlar da bulunmaktadır. Gözetim, sertifika veya izin gerektiren bazı malların ithalatı, ek belgeler veya izinler gerektirebilmektedir.

1) Gözetim Rejimi: Mal ithalatı AB Topluluğu Gözetim Belgesinin (Community Surveillance

Document) düzenlenmesini gerektirmektedir. (Düzenleme Örneği; 28 Nisan 2016 tarih ve 2016/670 sayılı Komisyon Uygulama Yönetmeliği: Belirli üçüncü ülkeler menşeli bazı demir ve çelik ürünlerinin ithalatının önceden izlenmesini öngörmektedir.)

2) Sertifika Rejimi: Bazı tarım ürünlerinin ithalatı için AGRIM isimli ithalat sertifikası gereklidir. Bu belgeler, temel dış ticaret operasyonlarının önceki istatistiksel verilerin kontrolünü yapmak, ithalat tarife kotalarını yönetmek ve olası koruma önlemleri için bilgi sağlamak gibi birçok farklı amaçla düzenlenmektedir. İthalat sertifikası gerektiren ürün örneği olarak 04.04.20 GTIP’li rendelenmiş veya toz haline getirilmiş her türlü peynir gösterilebilir.

3) Yetkilendirme rejimi: Topluluk kısıtlamalarına maruz kalan malların ithalatı, ithalat yetkisi gerektirmektedir.

Örneğin;

- Savunma sektörü malzemeleri, diğer malzemeler ve çift kullanımlı mallar ile teknolojileri.
- Vahşi hayvan türleri ve bitkilerin uluslararası ticaretinin kontrolü (Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora-CITES)
- Ticari Kalite Kontrolü (PRE/3026/2003 sayılı düzenlemenin ekinde yer alan ürünlerin gümrükten geçebilmeleri için ticari kalite sertifikası sunması gereklidir.)(Örnek ürünler: soğan, sarımsak, taze incir, narenciye meyveler, zeytinyağı, vb.)
- Sanayi Güvenlik Kontrolü (Bazı ürünler güvenliklerini doğrulamak amacıyla ek kontrollere tabiidir. Bu ürünler için bir kontrol belgesi verilmesi gereklidir.) (Örnek ürünler: odun parçaları tahtaları, halılar ve diğer tekstil yer kaplamaları, bebek giysileri ve insan olmayan yaratıkları ve hayvanları temsil eden içi doldurulmuş oyuncaklar, vb.)

Özel Düzenlemelere ve Ambargoya Tabi Ürünler:

Belirli mallara yönelik özel düzenlemelerin amacı, ülkeyi, tüketicileri/vatandaşı ve çevreyi korumaktır. Kısıtlamaya veya güvenlik önlemlerine tabi ürünler, güvenlik belgesi düzenleyen yetkili bakanlıklar tarafından kontrol edilmektedir. Bu belge, malların yasal olarak ithal veya ihraç edilebileceğini onaylamaktadır. Kamu düzeni belgesi (DOP -Le document d’ordre public), malların ithalatı ve ihracatı için yasal gerekliliklerin karşılandığını doğrulayan kendi alanında yetkili makam tarafından düzenlenmektedir. Gümrük, bu belgenin gümrük beyannamesi unsurlarına uygun olmasını sağlamaktadır.

Özel düzenleme ve kısıtlamaya ve ambargoya tabi ürünlerin hangileri olduğu ithalat veya ihracat yapılacak ülkeye göre değişebileceği gibi (Örneğin belirlenmiş ülkeden kiraz ithalatının yasaklanması) belirli bir ürün grubuna (AB ülkeleri haricindeki ülkelerden yapılacak patlayıcı madde ithalatı gibi) yönelik olarak da uygulanabilmektedir. Belirli kategorilerdeki gemiler, tekneler ve diğer gemiler için ve sondaj veya üretim platformları için ürünler, sivil hava taşıtları ve sivil hava taşıtlarında kullanılacak mallar, eczacılık ürünleri bu kapsamda yer almaktadır.

Bir ürünün ithalatının yasak olup olmadığını kontrol etmek için Avrupa Komisyonu TARIC veri tabanında özel bir aramanın yapılması tavsiye edilmektedir. Avrupa Komisyonu TARIC veri tabanına aşağıdaki adresten ulaşılabilir.

(https://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/taric/taric_consultation.jsp?callbackuri=CBU36&Lang=en)

AB'ye ihracat aşamasında istenen belgeler:

- CMR irsaliyesi,
- Ticari fatura,
- Kambiyo Malları Beyanı (DEB aracılığıyla Intrastat),
- Çeki listesi.

Firmaların Fransa'ya İhracat Öncesi Yapması Gereken İşlemler

Merkezi AB dışında bulunan bir şirketin, yasal varlığını onaylayan ticaret sicilini gösteren tasdikli bir belgenin sağlanması gerekmektedir.

Şirketin AB üyesi olan hedef ülkedeki gümrük idaresi nezdinde kaydının oluşturularak EORI numarası alınması gerekmektedir. EORI numarası AB dışındaki ithalat veya ihracat işlemleri için gereklidir ve tüm topluluk üyesi ülkelerde geçerli olan, firmaya özgü tanımlayıcı niteliğe sahip bir numaradır.

Fransa'da veya başka bir üye ülkede gümrük işlemlerini gerçekleştiren şirketlerin aşağıdaki durumlarda tescil edilmiş EORI numarasına sahip olması gerekmektedir:

- Şirket, AB dışındaki bir ülkede yerleşikse, Fransa'da kurulmuş ise ve AB üyesi başka bir ülkede kaydı bulunmuyorsa EORI numarası alması gerekmektedir.

Fransa'da veya başka bir üye ülkede gümrük işlemleri gerçekleştiren şirketlerin, aşağıdaki durumlarda EORI numaralarını tescil ettirmeleri gerekmektedir:

- Fransa'da kurulmuş şirketler,

- AB'ye üye başka bir ülkede kayıtlı olmayan şirketler,
- AB dışındaki bir ülkede yerleşik şirketler.

Başka bir üye ülkede merkezi bulunan teşebbüsler, aynı üye devlette kayıtlı olmalıdır. Öte yandan, gümrük mevzuatı ile ilgili faaliyette bulunmayan kişilerin EORI numarasına sahip olmaları gerekmemektedir.

Eylül 2020'den bu yana, EORI numarası başvuru sahibi ve temsilcisi için zorunludur ve bir hak sahibi adına müdahale talep etme yetkisi bulunmaktadır. Bu düzenleme ve değişiklik hem başvuran hem de temsilci hakkı her iki taraf için de bulunmaktadır. Bu nedenle hem firmanın hem de temsilcisinin kendi EORI numarasının olması gerekmektedir. Fransa dışında ikamet edilmesi durumunda EORI talebi gümrük idaresinin internet sitesi üzerinden temsilci tarafından da gerçekleştirilebilmektedir. Verilen EORI numarası, verildikten 24 saat sonra aktif hale gelmektedir.

Şirketler, SOPRANO platformu, EORI bölümü aracılığıyla dijital olarak bir EORI numarası talep edebilmektedir. SOPRANO, gümrüklerin profesyonellere sunduğu tüm gümrük ve mali yetki taleplerini yöneten çevrimiçi bir hizmettir.

(<https://www.douane.gouv.fr/service-en-ligne/demande-dautorisation-douaniere-et-fiscale-soprano>)

SOPRANO sitesine ulaşmakta zorluk yaşandığında durumlarda, aşağıda bağlantı adresi verilen formdan da yararlanılması mümkündür. (https://www.formulaires.service-public.fr/gf/cerfa_13930.do) İstenen Belge; merkezi Avrupa Birliği dışında bulunan bir şirketin, yasal varlığını onaylayan ticaret sicilidir.

Üçüncü ülkelerden (AB üyesi olmayan ülkelere) mal ithalatı serbest ticaret rejimi altında gerçekleştirilmektedir. Ancak gözetim, sertifika veya izin gerektiren bazı malların ithalatı için ek belgeler veya izin gerektirebilmektedir. Belirli kategorilerdeki gemiler, tekneler ve diğer gemiler için ve sondaj veya üretim platformları için ürünler, sivil hava taşıtları ve sivil hava taşıtlarında kullanılan mallar, eczacılık ürünleri, çeşitli kap ve paketleme malzemeleri bu kapsamdaki ürünlerdir.

Gümrük Kontrolleri

İthalat Kontrol Sistemi 2 Sürüm 3

ICS2 sistemi, ekonomik operatörlerin AB'ye doğrudan veya AB'den transit şekilde üçüncü ülkelere gerçekleştirilecek sevkiyatlarına ilişkin bilgi ve verilerin Yükleme Öncesi Kargo

Bilgisi (PLACI) ve varış öncesi Giriş Özet Beyanları (ENS) aracılığıyla AB Gümrük İdareleri'ne sunulmasını gerekli kılan bir elektronik gümrük sistemidir.

Sistem ile kargo ve taşımaya ilişkin risk analizinin gerçekleştirilip güvenliğe ilişkin tehditlerin önlenmesi, uluslararası gümrük işlemlerinin kolaylaşması ve ekonomik operatörler ve AB Gümrük İdareleri arasındaki bilgi alışverişinin basitleşmesi amaçlanmaktadır.

Sistemden pek çok ticari aktör etkilenecek olup, AB sınırları içinde ve dışında posta operatörleri, ekspres kargo taşımacılığı, havayolu kargo taşımacılığı, denizyolu, demiryolu ve karayolu taşımacılığı, AB sınırları dahilinde belirli son alıcılar, lojistik firmaları bu aktörler arasında yer almaktadır. Bu yönüyle, doğrudan AB'ye veya AB'den transit olarak başka bir ülkeye eşya gönderen Birlik dışındaki, Türkiye dahil, tüm ihracatçılar sistemden etkilenecektir.

Sistem kapsamında, AB'nin ihtiyaç duyduğu verilerin girilmemesi halinde, taşımaya ilişkin işlemler AB sınırında durdurulup, eşyanın gümrük işlemleri yapılmayacak, yetersiz beyanlar reddedilecek ya da ticaret akışını sekteye uğratabilecek tedbirler söz konusu olabilecektir.

Sistem, sevkiyat kapsam ve şekline göre üç sürüm halinde uygulanmaktadır. Havayolu kargo taşımacılığı ön yükleme ve havayolu posta taşımacılığı ön yükleme için Sürüm 1, 15 Mart 2021 tarihi itibarıyla; havayolu genel kargo taşımacılığı ile havayolu taşımacılığı ve posta taşımacılığı için Sürüm 2 ise, 1 Mart 2023 tarihi itibarıyla halihazırda AB gümrüklerinde uygulanmaktadır. Bu sistem kapsamındaki uygulamaya ilişkin ilave bilgiye AB'nin Import Control System 2 (ICS2) - European Commission (europa.eu) adresindeki bağlantıdan erişilebilmektedir.

Deniz yolu, karayolu ve demiryolu taşımacılıklarını kapsayan Sürüm 3'ün operasyonel süreci öncelikle deniz yolu taşımacılığına konu sevkiyatlar için 3 Haziran 2024 tarihi itibarıyla AB gümrüklerinde başlayacaktır. Karayolu ve demiryolu taşımacılığı için ise sisteme geçişin 1 Nisan 2025 tarihinde başlaması planlanmaktadır.

Sürüm 3'e ilişkin ekonomik operatörlere yönelik yayımlanan belgelere aşağıdaki çevrimiçi olarak ilk aşamada Import Control System 2 - Release 3 - European Commission (europa.eu) sitesi aracılığıyla ilave bilgi alınması mümkündür.

İhracat Rejimi

AB üyesi olmayan ülkelere (üçüncü ülkelere) mal ihracatı serbest ticaret rejimi çerçevesinde yapılmaktadır:

- 1) Gözetim Rejimi: Bu rejim hem AB mevzuatında ve hem de ulusal mevzuatta yer almaktadır. Ürünler bazında gözetim rejimine ilişkin güncel bilgilere [https://www.douane.gouv.fr/service-enligne/ouverture?code telematique=RITA_ENCYCLOPEDIE&sid=&app=38](https://www.douane.gouv.fr/service-enligne/ouverture?code_telematique=RITA_ENCYCLOPEDIE&sid=&app=38) adresinden erişmek mümkündür.
- 2) Sertifika Rejimi: AGREX isimli ihracat sertifikası bazı tarım ürünlerinin ihracatında istenebilmektedir. Bu sertifikayla ticari operasyonların istatistik kontrolü ve ihracat iadelerinin idaresinin yapılması amaçlanmaktadır.
- 3) Yetkilendirme rejimi: Savunma malzemeleri, diğer malzemeler ve çift kullanımlı mallar ve teknolojileri ürünlerinin ihracatı ile yaptırımlara veya kısıtlayıcı önlemlere maruz kalan ülkelere yapılan ürünlerin ihracatını yetkilendirmektedir.

Gümrük Vergileri

Fransa, AB üyesi olması nedeniyle AB dış ticaret mevzuatına ve uygulamalarına tabidir. Türkiye ve AB arasında 31/12/1995 tarihinde tesis edilmiş Gümrük Birliği çerçevesinde genel bir kural olarak sanayi malları karşılıklı ticarete gümrük vergisinden muaftır. Bazı tarım ürünlerinde tarife kontenjanları bulunmaktadır.

Ürünlerle ilgili geçerli vergi oranlarına aşağıda verilen bağlantıdan ulaşılabilmektedir.

(https://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/taric/taric_consultation.jsp?callbackuri=CBU-%2036&Lang=en)

Türkiye ile AB arasındaki Gümrük Birliği anlaşmasında yer alan ürünler için gümrük vergisi veya herhangi bir limit kısıtlaması bulunmamaktadır. Gümrük Birliği Anlaşması 1996 yılından beri yürürlüktedir. Bu anlaşmanın temeli 1963'te imzalanan Ankara Anlaşması ve 1970'de imzalanan Ek Protokol'e dayanmaktadır.

Gümrük Birliği, sanayi ürünleri ve işlenmiş tarım ürünlerini kapsamaktadır. Gümrük Birliği sınırlarında üretilen ve elde edilen mallar ya da Gümrük Birliği'nde serbest dolaşıma sokulan mallar bu gümrük statüsünün kanıtı olan ATR Belgesi eşliğinde Gümrük Birliği topraklarında herhangi bir yerde serbestçe dolaşma hakkına sahiptir.

Türkiye-AB Gümrük Birliği

Türkiye ile AB arasındaki Gümrük Birliği kapsamındaki ürünler için gümrük vergisi veya herhangi bir miktar kısıtlaması bulunmamaktadır. Gümrük Birliği 31 Aralık 1995 tarihinden beri yürürlükte olup, temeli 1963'te imzalanan Ankara Anlaşması ve 1970'de imzalanan Ek Protokol'e dayanmaktadır.

Gümrük Birliği, sanayi ürünleri ve işlenmiş tarım ürünlerini (sanayi payı itibariyle) kapsamaktadır. Gümrük Birliği sınırlarında üretilen ve elde edilen mallar ya da Gümrük Birliği'nde serbest dolaşıma sunulan mallar bu gümrük statüsünün kanıtı olan A.TR Belgesi eşliğinde Gümrük Birliği topraklarında herhangi bir yerde serbestçe dolaşma hakkına sahiptir.

Yasal Dayanaklar:

- AT-Türkiye Ortaklık Konseyi'nin Gümrük Birliği'nin son aşamasının uygulanmasına ilişkin 1/95 sayılı ve 22 Aralık 1995 tarihli kararı:

(<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:21996D0213%2801%29&rid=2>)

- AT-Türkiye Gümrük İşbirliği Komitesi'nin 1/2006 sayılı ve 26 Eylül 2006 tarihli AT-Türkiye Ortaklık Konseyi'nin 1/95 sayılı kararının uygulamasına ilişkin ayrıntıları düzenleyen karar

(<https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:265:0018:0038:en:PDF>)

Gümrük Birliği, Amsterdam Anlaşması EK 1'de belirtilen tarım ürünleri ile Avrupa Kömür ve Çelik Anlaşması'nın kapsadığı kömür ve çelik ürünlerini kapsamamaktadır. Bu ürünler aşağıdaki yasal dayanaklar çerçevesinde tavizli bir rejimden yararlanabildikleri zaman bir menşe ispat belgesi ibraz edilmesi gerekmektedir (Movement Certificate-Dolaşım Belgesi-EUR.1 ve fatura beyanı).

Yasal Dayanaklar:

- AT-Türkiye Ortaklık Konseyi'nin 25 Şubat 1998 tarihli ve 1/98 sayılı kararı ile tarım ürünleri ticaret rejimi hakkında 3 no.lu Protokol:

(<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ:L:1998:086:TOC>)

- Türkiye ile Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu arasında Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğunu kuran Antlaşmanın kapsamına giren ürünlerle ilgili Anlaşma çerçevesinde kurulan Ortak

Komitenin Anlaşmanın 1 no'lu Protokolünü tadil eden 24 Şubat 2009 tarihli 1/2009 sayılı Kararı:

(https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2009.143.01.0001.01.ENG)

Öte yandan, 1/95 sayılı Ortaklık Konseyi Kararı'nın kabulü ve 31 Aralık 1995 tarihinde Gümrük Birliği'nin yürürlüğe konulmasıyla, Türkiye ile AB arasında sanayi ürünleri ticaretinde gümrük vergileri sıfırlanmış ve Türkiye üçüncü ülkelere karşı Ortak Gümrük Tarifesi uygulamaya başlamıştır. Türkiye-AB Gümrük Birliği, sadece sanayi ürünlerini ve işlenmiş tarım ürünlerini kapsamakta, geleneksel tarım ürünleri ise kapsam dışı bulunmaktadır. İşlenmiş tarım ürünlerinde gümrük vergileri tespit edilirken, tarım payı ile sanayi payı ayrılmakta ve sadece sanayi payı vergi muafiyetine tabi tutulmaktadır.

Avrupa Yeşil Mutabakatı

İş insanlarımız tarafından Avrupa Birliği üyesi ülkelerin pazarına erişimde dikkate alınması gereken önemli bir husus Avrupa Yeşil Mutabakatı çerçevesinde gerçekleşmekte olan ekonomik dönüşüm sürecidir.

Avrupa Birliği (AB), 11 Aralık 2019 tarihinde açıkladığı Avrupa Yeşil Mutabakatı (AYM) ile 2050 yılında iklim-nötr ilk kıta olma hedefini ortaya koymuştur. AB, bu hedefe ulaşmak için yeni bir büyüme stratejisi benimseyeceğini ve tüm politikalarını iklim değişikliği ekseninde yeniden şekillendireceğini açıklamıştır. Sanayiden finansmana, enerjiden ulaştırmaya ve binalardan tarıma uzanan bir dizi alanda AB politikalarında kapsamlı değişiklikler öngören Yeşil Mutabakat, Tek Pazar'ın tesisinden bu yana AB'nin en büyük girişimlerinden birisidir.

Bu kapsamda, AB'nin iklim, enerji, arazi kullanımı, ulaşım ve vergilendirme politikalarının 2030 yılına kadar 1990'daki seviyesine kıyasla %55 emisyon azalımı sağlanacak şekilde gözden geçirilmesi için "Fit for 55" (55'e Uyum) mevzuat değişikliği paketi Avrupa Komisyonu'nca 14 Temmuz 2021'de yayımlanmıştır.

Paketin uluslararası ticareti etkileyecek en önemli unsurlarından birisi Sınırdaki Karbon Düzenlemesidir (SKDM/CBAM). Mekanizma, 2026 yılından itibaren ilk aşamada çelik, alüminyum, çimento, gübre, hidrojen ve elektrik ithalatında, AB Emisyon Ticaret Sistemi'nde

(ETS) geçerli haftalık ortalama karbon ücretleri üzerinden ilgili ürünlerin üretimi aşamasında salınan emisyon miktarına göre hesaplanacak karbon fiyatına tabi tutulmasını düzenlemektedir. 1 Ekim 2023 ile 31 Aralık 2025 tarihleri arasında uygulanacak geçiş döneminde ise AB ülkelerindeki ithalatçıların mevzuat kapsamına giren ürünler için gömülü emisyonları ve varsa menşe ülkelerde ödenen karbon ücretlerini raporlaması gerekecektir. Ekim 2023 tarihi itibarıyla başlatılan SKDM raporlama uygulamasına ihracatçılarımızın hızlı adaptasyonunu sağlamak için söz konusu uygulamaya başlangıçta tabii olacak olan demir-çelik, alüminyum ve çimento sektörleri özelinde bilgilendirme toplantıları gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, SKDM konusunda online bilgilendirmeler yapılmakta olup kayıtlar ve sunumlar Ticaret Bakanlığı'nın sosyal medya hesaplarından paylaşılmaktadır.

Yeşil Mutabakatın ana unsurlarından bir diğeri ise ilgili tüm ürün mevzuatına etki edecek olan dögüsel ekonomidir. Bu ana tema altında, 10 Mart 2020 tarihinde Yeni Sanayi Stratejisi, 11 Mart 2020 tarihinde ise Dögüsel Ekonomi Eylem Planı açıklanmıştır. Böylece AB, hammadde temini aşamasından ürünlerin üretimi, tüketimi ve atık yönetimine dair dögüsel bir yaklaşım ile yeni kurallar getirileceğini açıklamış, elektronik ve bilişim teknolojileri, piller ve araçlar, ambalaj, plastikler, tekstil, yapı ve inşaat, gıda, su ve besinler öncelikli sektörler olarak belirlenmiştir.

Gümrük Birliği kapsamında ülkemizde uyum sağlanan ürün mevzuatında önemli değişiklikler getirecek olan ve 30 Mart 2022 tarihinde açıklanan Sürdürülebilir Ürün İnisyatifi ile gıda, yem ve medikal ürünler haricinde tüm ürün grupları için sürdürülebilirliğin bir norm olarak belirlenmesi amaçlanmıştır.

Bu çerçevede açıklanan Yeni Eko-Tasarım Tüzüğü Taslağı ile ürünlerin AB piyasasına arzı için karşılaması gereken standartların sürdürülebilirlik ekseninde şekillendirilmesi, ürünlerin hammadde tedarikinden, üretim, tüketim ve atık aşamasına kadar daha dayanıklı, karbon salımı düşük, geri dönüştürülebilir olmasına yönelik AB düzeyinde ortak kurallar oluşturulması, ürüne ilişkin bilgilerin tüketici, piyasa gözetimi otoriteleri, geri dönüşüm sektörünce kolayca ulaşılabilir olmasını sağlamak üzere ürüne eşlik edecek "dijital ürün pasaportları" geliştirilmesi, zorunlu yeşil kamu alımları kriterleri getirilmesi amaçlanmıştır.

2024 yılı içinde yasalaşması öngörülen Eko-Tasarım Tüzüğü'nde belirlenen esaslara uygun olarak 2024-2027 döneminde demir-çelik, alüminyum, tekstil ve konfeksiyon, mobilya (yatak döşegi dahil), lastik, deterjan, boya, yağlar, kimyasallar, bilgi teknolojileri ürünleri ve

diğer elektroniklerde AB pazarına giriş için eko-tasarım mevzuatlarının açıklanması beklenmektedir.

Öte yandan, AB'nin yeşil mutabakat hedefleri doğrultusunda mevzuat çalışmaları devam etmekte olup, Batarya ve Batarya Atıkları Tüzüğü, Gıda ile Temas Eden Geri Dönüştürülmüş Plastik Tüzüğü, Ormansızlaşmanın Önlenmesi Tüzüğü yasalaşmış olup, yapı malzemeleri, ambalaj ve ambalaj atıkları, döngüsel araç tasarımına ilişkin yasama süreci devam etmektedir.

AB tarafından açıklanan Atık Sevkiyatı Tüzüğü Taslağı ile AB içinde toplanan atıkların öncelikli olarak AB içinde kullanılması amacıyla atık sevkiyatlarına kısıtlamalar getirilmesi öngörülmektedir. Atık Çerçeve Direktifinin Revizyonu ile ise, AB içindeki atıkların kaynağında ayrı toplanması amacıyla Genişletilmiş Üretici Sorumluluğu uygulamasının tüm sektörlere genişletilmesi amaçlanmış, bu çerçevede 2025 yılı itibariyle tekstil ve konfeksiyon atıklarının ayrı toplanmasının zorunlu olması öngörülmüştür.

AB bir taraftan üçüncü ülkelere yönelik atık ihracatını kontrol altına almayı hedeflerken, AB içindeki mevcut atıkların da bir kaynak olarak ekonomiye kazandırılmasını amaçlamaktadır.

AB tarafından önümüzdeki dönemde açıklanacak mevzuat taslakları ile açıklanan taslakların son durumlarına ilişkin bilginin Döngüsel Ekonomi Eylem Planı sayfasından takibi mümkündür.

**AB Yeşil Mutabakatı kapsamındaki güncel gelişmeler ve AB Kurumlarınca yayımlanan bilgi/belgeler hakkında bilgiye erişmek için Bakanlığımız web sitesindeki “Yeşil Mutabakat” bölümünü takip ediniz.

İç Vergiler

KDV

KDV, çoğu mal ve hizmetin satın alınması için geçerli olan bir satış vergisidir ve tüccar tarafından toplanıp Fransa Devlet Gelir İdaresine gönderilmesi gerekmektedir. Fransa'da standart KDV oranı %20'dir ve bu oran dünyadaki en yüksek KDV oranları arasında yer almaktadır.

Standart %20 KDV, piyasadaki ürün ve hizmetlerin çoğunda uygulanmakta olup kimi ürünler indirimli orana tabidir. Bu anlamda %5,5 indirimli oran, temel gıda ürünleri, kişisel hijyen ürünleri, engellilere yönelik ekipman ve hizmetler, kitaplar kültürel etkinlikler, gaz ve elektrik abonmanlıkları, bazı sanat eserlerinin ithalatı vb. uygulanmaktadır.

%2,1'lik özel KDV oranı ise sosyal güvenlik tarafından geri ödenebilen ilaçlar, kasaplık ve şarküteri amaçlı canlı hayvanların satışı, televizyon lisans ücretleri, bazı gösteriler, basın vb. için kullanılmaktadır.

Hükümetin KDV vergi beyannamelerini izleyip doğrulamasını sağlamak için işletmelerin bir Fransız KDV numarası veya başka bir tanımlayıcı kayıt yaptırması gerekebilmektedir. KDV tahsilatı tüccarın sorumluluğundadır ve uygun vergi miktarlarının toplanmaması ve sunulmaması ciddi cezalara neden olabilmektedir.

Özel Tüketim Vergileri

Ürünler üretildiklerinde veya satıldıklarında ödenmektedir. AB, ürünlerin her biri için ödenmesi gereken minimum tüketim vergisi miktarını belirlemektedir Ancak üye ülkeler başka vergiler de uygulayabilmektedir. AB ülkelerinde uygulanan özel tüketim vergisi ayrıcalıklı rejime tabidir. Alkol ve alkollü içecekler ve tütün mamulleri elektrik ve belirlenmiş enerji kaynakları özel tüketim vergisine tabidir.

Fransa'da alkolsüz / alkollü içecekler ve tütün ve mamulleri bu vergiye tabidir.

Sosyal Güvenlik Katkısı

Ek olarak alkollü içeceklerden alınmaktadır ve oranlar yıllık olarak ürün bazında belirlenmektedir.

Diğer Vergiler

Kurumlar vergisi oranı %25'tir. KOBİ niteliğinde olup cirosu 7,6 milyon avronun altında olan ve belli şartları taşıyan şirketler 42.500 avroluk ilk dilimde %15 vergiye tabidir.

Fransa'da kurulan ülkemiz menşeli şirketler, Fransa'daki kazançları üzerinden vergilendirilmektedir.

(<https://www.impots.gouv.fr/professionnel/imposition-des-resultats>)

(<https://www.impots.gouv.fr/international-professionnel/corporation-tax-1>)

(<https://www.impots.gouv.fr/international-professionnel/tax4business>)

Gelir vergisi ise gelir seviyelerine göre farklılık göstermekte ve vergilendirilecek miktar her sene yeniden belirlenmektedir. Ayrıca hanede bulunan kişi sayısı da ödenecek vergi miktarında belirleyici bir rol oynamaktadır. 2024 yılı için gelir vergisi 11.297 avroya kadar %0 olmakla birlikte artan gelire göre %11, %30, %41 ve %45 (177.106 avro üzeri) oranlarda vergi alınmaktadır.

(<https://www.service-public.fr/particuliers/vosdroits/F1419>)

(<https://www.impots.gouv.fr/international-professionnel/tax-obligations-businesses-without-permanentestablishment-france>)

Ürün Standartları ile İlgili Uygulamalar

Fransa Standartlar Birliği (AFNOR-Association Française de Normalisation) Fransız ulusal standardizasyon kuruluşudur. AFNOR, Uluslararası Standardizasyon Teşkilatı (Organisation Internationale de Normalisation-ISO) ve Avrupa Standardizasyon Komitesi (Comité Européen de Normalisation-CEN) nezdinde Fransa'yı temsil etmektedir.

Test Etme, Muayene ve Belgelendirme

AFNOR Certification, hizmetler ve ürünler, kişiler ile ilgili yönetmeliklere uygunluk konusunda hizmet veren Fransız değerlendirme ve sertifikasyona yetkili olan Fransız kuruluşudur. AFNOR, Fransa Sanayi Bakanlığı'na bağlı olarak Fransa'daki resmi ulusal standardizasyon ve belgelendirme konusunda yetkilidir.

AFNOR; grup bünyesindeki kuruluşlarla, gıda, çevre, enerji, akreditasyon, laboratuvar hizmetleri, gıda ticareti gibi konulardaki standardı oluşturmakta, belgelendirme hizmeti vermektedir. (<https://www.afnor.org>)

Uygunluk Değerlendirme

AB ve Uygunluk Değerlendirme

Standartlara uygunluk değerlendirme adımı AB mevzuatına uygunluğun sağlanması zorunlu bir adımdır. Burada amaç üretim her aşamasında gerekli koşullara uyumun sağlanması ve nihai ürünün kabulünün kolaylaştırılmasıdır.

AB ürün mevzuatı üreticilere ürünlerinin kullanımı sırasında oluşabilecek risk düzeyine göre uygunluk değerlendirme aşamasında bir miktar seçme hakkı sunmaktadır. Bu seçenekler öz sertifikasyon, tip inceleme ve ürün kalite kontrol sistemi, tam kalite güvencesi olabilmektedir.

AB üyesi ülkelerin uygunluk değerlendirme kuruluşları listesi AB Komisyonu web sitesinde yer almaktadır (NANDO- <http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/nando/>).

Nihai ürünün pazara girişini kolaylaştırmayı sağlayan bazı zorunlu olmayan değerlendirme programları da bulunmaktadır. Bunlar hakkında bilgi CEN (Avrupa Standardizasyon Komitesi), CENELEC-Avrupa Elektroteknik Standardizasyon Komitesi (<https://www.cenelec.eu/Pages/default.aspx>) ve ETSI-Avrupa Telekomünikasyon Standartları Kurumu'ndan (<https://www.etsi.org/>) temin edilebilir.

Gerekli Belgeler:

- CMR (Convention Marchandise Routier) belgesi : Uluslararası kara yolu taşımacılığında kamyonla yapılan taşımalarda uluslararası CMR Anlaşması gereğince düzenlenen, koşulları standardize ederek taşıyıcının sorumluluklarını belirleyen mal taşıma belgesidir. Türkiye'nin "Eşyaların Karayolundan Uluslararası Nakliyatı İçin Mukavele Sözleşmesi (CMR) Konvansiyonuna katılması, 07.12.1993 tarihli ve 3939 sayılı Kanunla uygun bulunmuştur. Konvansiyona 2009 yılı itibariyle Fransa ve Türkiye'nin dahil olduğu 56 ülke taraf olmuştur.
- Ticari fatura,
- Kambiyo Senedi ile (DEB aracılığıyla Intrastat),
- Çeki (Paketleme) listesi.
- Bireysel vergi kimlik numarası: AB'de KDV'den sorumlu herhangi bir işletmenin, vergi servisi tarafından verilmiş bir bireysel vergi kimlik numarası bulunmaktadır. Firmanın bu numarayı faturalarına, mal değişim beyanlarına ve KDV iadelerine eklemesi gerekmektedir.

Fransa'da yerleşik şirketler için numara ; FR kodu, 2 rakamlı veya harfli bir elektronik anahtar ve şirketin (SIREN) numarasından oluşmaktadır (9 haneli).

Genişletilmiş Üretici Sorumluluğu (GÜS) (La Responsabilité Élargie du Producteur-REP) Genişletilmiş Üretici Sorumluluğu (GÜS), belirli ürün türleri için atık önleme ve atık yönetiminin düzenlenmesine yönelik özel düzenlemelerdir. Buna göre üreticiler (üreticiler, distribütörler veya ithalatçılar) yani belirli ürünlerin piyasaya sürülmesinden sorumlu olanlar, kullanım ömürlerinin sonunda bu ürünlerden kaynaklanan atıkların önlenmesi ve atık yönetiminin finanse edilmesi veya organize edilmesinden de sorumlu tutulmaktadır.

Üreticiler GÜS'den kaynaklanan bu yükümlülüklerini yerine getirmek için kamu makamları tarafından onaylanan ve kâr amacı gütmeyen eko-kuruluşlar çerçevesinde kolektif olarak örgütlenmektedir. Bu sistemden en çok yararlanan ülkelerden biri olan Fransa'da şu anda on iki atık yönetim kanalı bu ilkeye göre faaliyet göstermektedir.

Fransa'da GÜS ilkesi 1975'ten beri yasalarda yer almaktadır. O dönemde, bu ilkeyi düzenleyen Çevre Kanunu'nun L. 541-10. Maddesinde, "Bu ürünlerin veya bunların üretiminde kullanılan unsur ve malzemelerin üreticileri, ithalatçıları ve dağıtıcıları, bunlardan kaynaklanan atıkların ortadan kaldırılmasını sağlamak veya buna katkıda bulunmakla yükümlü tutulabilir. " hükmü yer almaktadır. GÜS sistemi Fransa'da 1 Nisan 1992 tarihli ev ambalajlarına ilişkin kararname ile uygulanmaya başlamıştır. Daha sonra pil, kâğıt, elektrikli ve elektronik ekipman (3E) vb. gibi birçok ürün sektörünü kapsayacak şekilde genişletilmiştir.

Fransa'da, 10 Şubat 2020 tarihinde yürürlüğe giren Döngüsel Ekonomi için Atıkla Mücadele Yasası (AGEC-2020-105 sayılı Kanun), atıkları sınırlandırmak ve doğal kaynakları, biyoçeşitliliği ve iklimi korumak amacıyla üretim ve tüketim modelindeki değişimi hızlandırmıştır. Yasa ile AB'nin Tek Kullanımlık Plastik (SUP) Direktifi iç hukuka aktarılmıştır.

AGEC yasası, GÜS sektörlerinin organizasyon sistemini derinlemesine dönüştürmektedir. AGEK yasası ile GÜS sisteminin amacı sadece üretilen atığın işlenmesi olmaktan çıkmış, aynı zamanda atığın önlenmesi de amaçlar arasında yer almaya başlamıştır. Çevre Kanunu'nun L. 541-10 sayılı maddesi değiştirilerek GÜS sektörlerinin, özellikle, ürünlerin yaşam döngüsünün uzaması ve ayrıca onarım ve yeniden kullanımlarının eko-tasarım yaklaşımı ile teşvik etmeleri zorunlu hale getirilmiştir.

Eko-örgütler Yoluyla Kurulan Kolektif Sistem

Bu sistemde, piyasaya sürülen her ürün için üyeler (üreticiler, distribütörler veya ithalatçılar), ait olduğu eko-kuruluşa bir eko-katkı payı ödemektedir. Eko-kuruluş üye üreticilerinin sorumluluğunu üstlenir.

Katkı payı veya finansal modeli: Eko-örgütler, üyeler (üreticiler, distribütörler veya ithalatçılar) tarafından ödenen eko-katkı paylarını toplar ve toplanan katkı paylarını, atıkların toplanması için yerel makamlara veya ilgili operatörlere dağıtır,

Operasyonel model: Eko-örgüt üreticilerden eko-katkı paylarını toplar ve bu katkı paylarını atıkların toplanması ve işlenmesi hizmetini veren şirketlerle sözleşme yapmak için kullanır.

Uygulamada, eko-kuruluşlar bu iki finansman modelinin tamamını veya bir kısmını uygulamaktadır.

Eko-kuruluşların kuruluş şartları, sektörler arası komisyona danışıldıktan sonra Çevre Bakanı tarafından çıkarılan bakanlıklar arası kararname ile belirlenmektedir.

Uygulamada, eko-örgütler GÜS yükümlülüklerine tabi birkaç üreticiden oluşmakta ve üyeleri tarafından ödenen eko-katkılar ile finanse edilmektedir.

i. Bireysel Sistem:

Bir üreticinin yükümlülüklerini bireysel bir toplama ve arıtma sistemi kurarak kendisinin yerine getirmeyi tercih etmesi durumunda, atık haline gelen tüm ürünlerinin ulusal topraklardaki herhangi bir noktada ücretsiz olarak geri alınmasını sağlaması gerekmektedir. Bu nedenle ürünlerin, menşelerinin belirlenebileceği ve uygulanan toplama sisteminin etkinliğinin sağlanabileceği bir şekilde işaretlenmesi gerekmektedir. Bu bağlamda doğabilecek zararların tanzimi için mali bir garantiye ihtiyaç duyulmaktadır.

ii. Eko-katkı:

Kurulan eko-kuruluş, üye üreticilerinin sorumluluğunu üstlenmektedir. Piyasaya sürülen her ürün için üretici, ait olduğu eko-kuruluşa bir eko-katkı payı ödemektedir.

Eko-katkı miktarı, her bir eko-örgüt tarafından belirlenen bir ölçüğe göre hesaplanmaktadır. Ödenecek eko-katkı miktarı, piyasaya sürülen ürünün türü ve kullanım ömrü sonunda atık yönetiminin maliyeti ile doğrudan bağlantılıdır. Eko-katkılar, üreticilerin tüm yükümlülüklerinin (önleme, yeniden kullanım, toplama, ayırma, atık geri dönüşümü, bilinçlendirme vb.) finanse edilmesini mümkün kılmaktadır. Özellikle ürünlerin ekotasarımıyla ilgili belirli çevresel teşvik kriterlerine uymaları halinde, katkı oranları

değişebilmektedir. AGEC yasasına göre, ürün, çevresel kriterleri yerine getiriyorsa (bonus) ödenen katkı payı miktarı azaltılabilmekte veya ürün çok kirletici ise (atık) bu miktar artırılabilir. Buna eko-modülasyon denilmektedir.

Bu nedenle atık üretimini sınırlandırmak ve geri kazanımını kolaylaştırmak, üreticilerin yararına olacaktır.

Eko-katkı, üreticilerin önleme, toplama, ayırma, geri dönüşüm vb. ilişkin gereksinimlerinin karşılanmasını mümkün kılmaktadır. Örnek olarak, bir paketlenmiş bisküvi için eko-katkı payı yaklaşık 0.0076 €'dir (CITEO) . Bu ek finansman, ambalajların bir ayrıştırma merkezi tarafından seçici olarak toplanması ve geri dönüştürülmesinin düzgün bir şekilde uygulanmasını mümkün kılmaktadır.

Eko-katkılar devlet tarafından toplanmamakta ve miktarları devlet tarafından belirlenmemektedir. Bu nedenle eko-katkılar bir vergi değildir. Eko-katkı, üreticinin, atıklarının arıtılmasıyla ilgilenebilmesi için kendi eko-örgütüne ödediği mali bir bedeldir.

"Kirleten öder" prensibinin bir neticesi olarak üretici tarafından ödenen eko-katkı, daha az yerel vergi ödenmesini de beraberinde getirmektedir.

Fransa'da Genişletilmiş Üretici Sorumluluğuna Tabi Olan/Olacak Ürünler:

AGEC yasasından önce mevcut olan sektörler:

1. Ev ambalajı,
2. Kâğıt,
3. Elektrikli ve elektronik ekipman,
4. Mobilyalar,
5. Tekstil ürünleri,
6. Piller ve akümülatörler,
7. Kimyasallar,
8. Lastikler,
9. Ömrünü tamamlamış araçlar,
10. Eğlence veya spor tekneleri,
11. Kendi kendini tedavi eden hastalar tarafından kullanılan tıbbi cihazların delinmesi,
12. İnsan kullanımına yönelik ilaçlar.

Mevcut sektörlere ek olarak AGECE yasası ile oluşturulan yeni sektörler:

AGECE Yasası ile 2021 ve 2025 yılları arasında on bir ek bölümün oluşturulması öngörülmüştür:

1. Profesyonel ambalajlar (2025)
2. İnşaat sektöründen inşaat ürünleri veya malzemeleri (2022),
3. Oyuncaklar (2022),
4. Spor ve eğlence ürünleri (2022),
5. Kendin yap ve bahçe ürünleri (2022),
6. Mineral veya sentetik yağlar (2022),
7. Tütün ürünleri (2021),
8. Sakız (2024),
9. Tek kullanımlık sihi ürünler (2024),
10. Plastik içeren balıkçılık malzemeleri (2025)
11. Tibbi cihazlar (olasılık)

Katılımcı Bir Yönetişim Modeli: EPR Sektörler Arası Komisyonu

Paydaşlar arasında istişare, sürdürülebilir sektörlerin birlikte inşasında kilit unsurlardan biridir. İstişare, sektör yönetim organı olan Sektörler Arası GÜS Komisyonu aracılığıyla sağlanmaktadır. Özellikle her bir sektör için çerçeve ve hedefleri belirleyen taslak şartnameler ve eko-örgütlerin onaylanması konusunda komisyonun görüşleri alınır.

Komisyon, her biri üreticileri, yerel yönetimleri, dernekleri, atık yönetimi operatörlerini ve Devleti temsil eden 5 üyeden oluşmaktadır.

Çevre Kanunu: madde D.541-6-1 (komisyonun oluşumu)

Komisyon Başkanı: Jacques VERNIER

Komisyon sekreteryası: secretariat-cifrep@developpement-durable.gouv.fr

Genişletilmiş Üretici Sorumluluğu Özgün Numarası

1 Ocak 2022 tarihinden itibaren, GÜS ilkesine tabi şirketlerin, AGECE hükümleri uyarınca ADEME (Fransız Çevre ve Enerji Yönetimi Ajansı) tarafından verilen özgün bir kimlik numarasına sahip olması gerekmektedir. Ürün alanlarının özgün kimlik numarası almaya başladıkları tarihler değişmekle birlikte, Fransa'da hâlihazırda üretici sorumluluğuna giren ve GÜS kaydı ile GÜS özgün numarası gerektiren ürün alanları yukarıda listelenmektedir.

Söz konusu kimlik numarası, yasaların gerektirdiği şekilde bir atık yönetim sisteminin üyesi olduğunun kanıtı niteliğindedir. Yine bu numara, GÜS yükümlülüklerine uyumun izlenmesine imkân tanımaktadır.

Fransız pazarında GÜS'ye tabi ürünleri üreten, ithal eden veya tanıtan kişilerin GÜS özgün numarasına sahip olması gerekmektedir.

Pazar Yerlerinin EPR Yükümlülükleri

AGEC yasası çerçevesinde Çevre Kanunu'na eklenen madde ile (Madde L. 541-10-9), GÜS ilkesi kapsamındaki ürünlerin uzaktan satışını yapan veya teslimatını kolaylaştıran çevrimiçi satış platformlarının veya pazar yerlerinin, 1 Ocak 2022 tarihinden itibaren bu ürünlerden kaynaklanan atıkların önlenmesini sağlaması veya atıkların önlenmesine katkıda bulunması gerektiği öngörülmüştür.

GÜS ilkesi, Çevre Kanunu Madde L. 541-10'da atıfta bulunulan tüm ürün üreticileri için geçerli olsa da, ürünlerin satışında kullanılan araçlara bakılmaksızın, üreticiler - AGECE yasasından önce - GÜS yükümlülüğünden kaçınmak için çevrimiçi satışları kullanabilmekteydi. Ancak bu yasa ile 1 Ocak 2022 itibariyle Fransa'ya ürün satan satıcıların (yurt içinden veya yurt dışından), kanunda belirtilen ürün kategorileri kapsamında GÜS yükümlülüklerini yerine getirmeleri zorunlu hale gelmiştir.

Uygulamada, satış aracısı olarak hareket eden mesafeli satış siteleri, ürün üreticisinin GÜS yükümlülüğünü hâlihazırda yerine getirdiğini gösterebildikleri durumlar dışında, platformlarından geçen ürünler için GÜS gerekliliklerini yerine getirmekle yükümlüdür.

GÜS yükümlülüğü, bir eko-örgüt üyeliğini, bu ürünlerden kaynaklanan atıkların önlenmesi ve yönetimi için eko-örgüt'e mali bir katkı payı ödenmesini ve eko-örgüt'e beyan edilmek üzere satılan ürünlerle ilgili asgari bilgilerin bulunmasını gerektirmektedir.

TRIMAN İşaretlerini ve Ayıklama Prosedürlerine İlişkin Bilgileri Sergileme Yükümlülüğü AGECE yasası ile getirilen Çevre Kanunu'nun L. 541-9-3 Maddesi, ev tipi cam içecek kapları hariç olmak üzere, GÜS ilkesi kapsamındaki her ürünün, tüketiciyi ürünün ayırma kurallarına tabi olduğu konusunda bilgilendiren bir Triman işareti ile işaretlenmesi gerektiğini öngörmektedir.

Söz konusu Triman işaretinin yanı sıra, üründen çıkan atıkların nasıl ayrıştırılacağına ilişkin bilgilerin de bu işaretin yanında yer alması gerekmektedir. Ürünün çeşitli unsurları veya üründen çıkan atıklar farklı ayıklama prosedürlerine tabi ise, bu prosedürler unsur bazında

detaylandırılmaktadır. Bu bilgiler, diğerk hükümler uyarınca iliştirilen semboller saklı kalmak kaydıyla, ürünün üzerinde, ambalajında veya bu mümkün değılse ürünle birlikte verilen diğerk belgelerde yer almaktadır.

Mağaza İçi Geri Alma Yükümlülüğü (Çevre Kanunu Madde L. 541-10-8'in Uygulanması)

Temel günlük ürünler, sağlanan toplama kutuları ile ilgili mağazalara geri götürülebilmektedir. Elektrikli ve elektronik ekipmanlar ve piller, iade edilen ürünle aynı türde ürün satan mağazalara bırakılabilmektedir. Bununla birlikte, ilaçlar ve delici tıbbi cihazlar eczaneye iade edilmekte ve ambalajları ayırma kutusuna konulmaktadır.

AGEC yasası, mağaza içi geri alma yükümlülüklerini yeni ürünleri de kapsayacak şekilde genişletmiştir. Bu kapsamda, 1 Ocak 2022 tarihinden itibaren mobilya ve kimyasal ürünler mağazalara iade edilebilmektedir. Bu yükümlülük 1 Ocak 2023 tarihinden itibaren oyuncaklar, spor ve eğlence ürünleri ile yapı ve bahçe malzemeleri için de geçerli olmuştur.

Uygulanan Cezalar

"Döngüsel bir ekonomi için atıkla mücadele" yasası, yükümlülüklerini yerine getirmeyen üreticilere, eko-örgütlere veya bireysel kişilere ceza uygulama mekanizması getirmektedir. Mevcut sistemin etkinliğini artırmak ve Çevre Kanunu ve uygulama metinlerinin hükümlerine uyulmasını sağlamak amacıyla uygulanan cezalar artırılmıştır.

Çevre Kanunu'nun L. 541-9-5 maddesi uyarınca, GÜS kapsamındaki yükümlülüklerini yerine getirmeyen bir üretici aşağıdaki cezalara tabi tutulabilmektedir:

- Piyasaya sürülen her birim veya ton ürün için 7.500 avroya kadar para cezası;
- Günlük 20.000 avroya kadar ceza ödenmesi;
- Aşağıdaki durumlarda 30.000 avroya kadar ek para cezası: o Ademe (Ekolojik Dönüm Ajansı) tarafından tutulan SYDEREP kaydına kayıt yaptırılmaması; o Kayıta talep edilen bilgilerin doğru bir şekilde doldurmaması veya yanlış veri sağlanması; o EPR numarasının belirtmesi gereken materyallerde bu bilginin eklenmemesi halinde.

Çevre Kanunu'nun L. 541-9-6 maddesi uyarınca, Çevre Kanunu'nda belirtilen yükümlülüklere aykırı hareket eden bir eko-örgüt veya bireysel sistem:

- Toplanan eko-katkıların %10'una kadar idari para cezası,
- Şartnameye uyulması için gerekli tedbirlerin tutarını içeren bir miktarı kaydetme yükümlülüğü, bu tedbirleri resen yerine getirmek için kullanılabilir;
- Günlük 20.000 avroya kadar ceza ödenmesi;

- Onayın askıya alınması veya geri çekilmesi

Onaylandığı sektör için şartnamede belirlenen atık önleme ve yönetim hedeflerini karşılayamayan bir eko-örgüt veya bireysel sistem, bir iyileştirme planı uygulamakla yükümlüdür. Eko-örgüt veya bireysel sistem, hedeflere ulaşmak için bu plana tahsis edilmesi gereken kaynakların %150'sini tahsis etmelidir. Bu planın sunulmaması veya bu plana uyulmaması, Çevre Kanunu hükümlerinin ihlali durumunda öngörülen para cezası veya cezanın ödenmesi veya onayın askıya alınması veya geri çekilmesi ile cezalandırılır.

Çevre Kanunu'nda öngörüldüğü üzere, bu cezalar çevreden sorumlu bakanlığın inisiyatifiyle verilmektedir. Bu süreçte üretici, eko-kuruluş veya ihlal eden bireysel sistem, yazılı veya sözlü olarak görüşlerini sunmaya çağrılmaktadır. Kararlar açıklanmaktadır.

Ambalaj, Paketleme ve Etiketleme

AB içerisinde pazarlanan ambalajlar, çevrenin korunmasına yönelik konulan genel kuralların yanı sıra tüketici sağlığı için herhangi bir riski önlemek amaçlı özel hükümleri yerine getirmelidir.

AB ve Ambalaj, Paketleme, Etiketleme

Tüketicinin korunması göz önünde tutularak, AB içerisinde sadece AB etiketleme mevzuatına uyan ürünlerin pazarlanmasına izin verilmektedir. AB etiketleme mevzuatı, gıda, ev gereçleri, ayakkabı, tekstil vb. sektörler için zorunlu etiketleme standartları koymaktadır.

Paketleme ve ambalajlama, tüketici sağlığı ve çevrenin korunması amacıyla, AB tarafından belirlenen kurallara uygun yapılmak zorundadır. Paketleme ve ambalajlamaya ilişkin temel AB mevzuatı şunlardır:

- Tüzük 1272/2008/EC (CLP); madde ve karışımların sınıflandırması, etiketlenmesi ve ambalajlanması hakkında kurallar,
- Tüzük 2022/1616/EC; gıda ile temas eden geri dönüştürülmüş plastik materyallerin pazara giriş koşulları ve geri dönüşüm teknolojilerine ilişkin kurallar,
- Direktif 94/62/EC (OJ L-365 31/12/1994); paketleme ve paket artıklarına dair genel kurallar.

- Tüzük 1935/2004/EC (OJ L-338 13/11/2004); gıda maddeleriyle temas eden malzemelere dair özel kurallar.
- Direktif 2000/29/EC (OJ L-169 10/07/2000); ağaç ve diğer bitkilerden yapılan paketlere uygulanacak bitki sağlığı kuralları.

AB içerisinde pazarlanan ambalajlar, çevrenin korunmasına yönelik konulan genel kuralların yanı sıra tüketici sağlığı için herhangi bir riski önlemek amaçlı özel hükümleri yerine getirmelidir (EU Labels: https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/productsafety-and-requirements/eu-labels_en).

AB, üye ülkelerde gönüllülük esasına bağlı olarak, 66/2010/EC sayılı Tüzük ile Çevre Etiket (Eco-label) düzenlemesi geliştirmiştir. Çevre Etiket ile ilgili bilgi (https://environment.ec.europa.eu/topics/circular-economy/eu-ecolabel_en) linkinden edinilebilir.

Tüketicileri en yüksek seviyede korumak amacıyla Fransa'da sadece AB etiketleme şartlarını yerine getiren ürünler satılabilmektedir. Etiketleme şartları, tüketici sağlığını, güvenliğini ve çıkarlarını en yüksek seviyede korumayı amaçlamaktadır. Etiketlerde içerik, bileşim, güvenli kullanım hakkında bilgi, özel önlemler ve ayrıca diğer belli detaylar hakkında bilgilerin yer alması gerekmektedir.

AB içerisinde pazarlanan ambalajlar, çevrenin korunmasına yönelik konulan genel kuralların yanı sıra tüketici sağlığı için herhangi bir riski önlemek amaçlı özel hükümleri yerine getirmelidir.

Tüketicilere yönelik sağlık risklerinin önlenmesi ve çevrenin korunması için özellikle de atık arıtımı açısından AB mevzuatına uygun olmalıdır. Ahşap veya sebze içerikli ambalajlar bitki sağlığı denetimine de tabi tutulmaktadır.

Detaylı bilgi için: (<https://ec.europa.eu/environment/waste/packaging/legis.htm>)

- Tek Kullanımlık Plastik Yasası:

Yeşil büyüme için enerji dönüşümüne ilişkin 17 Ağustos 2015 tarihli ve 2015-992 sayılı Kanunla başlatılan tek kullanımlık plastiklerle mücadele politikası kademeli olarak genişletilmiştir.

Hükümetin hedefi 2040 yılına kadar tek kullanımlık plastiği aşamalı olarak ortadan kaldırmaktır.

Çevre Kanunu madde L541-15-10, ilgili tek kullanımlık plastik ürünlerin mevcudiyetinin ve üretiminin yasaklanması için son tarihleri belirlemektedir.

Bu ürünlerin kesin tanımları Çevre Kanunu'nun D541-330 maddesinde belirtilmiştir.

Detaylı bilgi için: (<https://www.economie.gouv.fr/cedef/interdiction-plastique-usage-unique>)

- Meyve ve Sebzeler İçin Plastik Ambalajlar

Plastik ambalajlı meyve ve sebzelerin satışını yasaklayan yeni kararname 20 Haziran 2023 tarihinde yayımlanmıştır. Bu kararname ile 1 Temmuz 2023 tarihinden itibaren tüm perakende satış noktalarına işlenmemiş taze meyve ve sebzeleri plastik ambalaj olmadan satışa sunma zorunluluğu getirilmiştir. Kararnameye ilişkin muafiyetler, 20 Haziran 2023 tarihli ve 2023-478 sayılı Kararnamede belirtilmiştir.

Bu kararname, 1 Ocak 2022'den itibaren, 1.5 kg'dan daha büyük partiler halinde paketlenmeleri haricinde, taze meyve ve sebzelerin plastik ambalajlarda perakende satışını yasaklayan Döngüsel Ekonomi Yasası'nın uygulanması amacıyla çıkarılmıştır. Yasa, "dökme olarak satıldığında bozulma riski taşıyan meyve ve sebzeler" için istisnalar öngörmektedir.

Yeni metinde yasaktan muaf tutulan 29 meyve ve sebzenin yanı sıra olgunlaşmış meyveler ("nihai tüketiciye tamamen olgunlaştığında satılan") ve filizlenmiş tohumlar da listelenmektedir.

(<https://www.legifrance.gouv.fr/jorf/id/JORFTEXT000047704315>)

(<https://www.service-public.fr/particuliers/actualites/A16648>)

- Fransa'da Gıda Maddeleri Etiketleme Kuralları:

1169/2011 sayılı AB Yönetmeliği uyarınca, hazır ambalajlı olsun ya da olmasın, satışa sunulan gıda maddeleri, tüketicilere mümkün olan en iyi bilgiyi sağlamak için açık ve doğru bir şekilde etiketlenmelidir.

Önceden paketlenmiş gıda maddesi, bir gıda ürünü ve satış öncesinde paklendiği kap veya ambalajdan oluşan bir gıda maddesidir. Bunlar çoğunlukla self-servis raflarında satılan ürünlerdir: reçel kavanozları, vakumlu pizzalar, kek paketleri, çikolata kutuları vb.

Bu hazır ambalajlı gıda maddeleri iki ana etiketleme kuralına tabidir:

-Etiketleme, tüketicilere objektif bilgi sağlayan bir dizi bilgi içermelidir. Bu bilgiler Fransızca olarak yazılmalıdır.

--Etiketleme adil ve doğru olmalı ve tüketiciyi yanıltmamalıdır (ürünün bileşimi, menşei vb. hakkında).

(<https://www.economie.gouv.fr/particuliers/denrees-alimentaires-regles-etiquetage>)

AB tarafından henüz zorunlu tutulmamakla birlikte, Çevre Etiketleri (Eco-label) Fransa'da tercih edilmektedir (<https://ec.europa.eu/environment/ecolabel/products-groups-and-criteria.html>)

AB'de ambalaj ve ambalaj atıklarına ilişkin mevzuata ulaşmak için:

(<https://ec.europa.eu/environment/waste/packaging/legis.htm>)

- Yapışkanlı Etiket Yasağı:

AGEC yasasının 80. maddesi çerçevesinde, üzerine doğal gübreye dönüştürülemeyen etiketler basılan meyve ya da sebzelerin satışı yasaklanmaktadır. Sebze ve meyvelerin Fransa'da üretilmeleri ya da Fransa'da satılmak üzere ithal edilmeleri bu durumu etkilememektedir.

Bazı malzemeler, sıcaklık koşullarının, ev tipi gübreleyicinin sıcaklığından daha yüksek olduğu endüstriyel gübreleme tesislerinde gübreye çevrilirken, AGEK yasasının 80. maddesine göre sadece ev tipi gübreleme yöntemiyle gübreye çevrilebilen (ve biyobazlı) etiketlere izin verilmektedir.

Tamamen veya kısmen biyobazlı malzemelerden oluşan bir malzeme, kısmen bitki kökenli malzemelerden oluşan bir malzemedir. Madde 80, etikette asgari bir biyobazlı malzeme içeriği belirlememektedir.

"Doğal gübreye dönüştürülebilen" şartı sadece etiketle ilgilidir, etiketi yapıştırmak için kullanılan tutkal veya yapıştırıcıyla ilgili değildir.

Kâğıt etiketler ev tipi gübreleme yöntemiyle gübre haline getirilebilmektedir.

Plastik etiketler, Fransız mevzuatının gerekliliklerini karşıladıkları sürece AGEK yasasının 80. maddesine uygun kabul edilir.

Fransa'dan ihraç edilen meyve ve sebzeler ister Fransa'da üretilsin ister transit geçsin, bu durumdan etkilenmez.

AGEK yasasının 80. maddesine uymamanın cezası üçüncü sınıf para cezasıdır. Bu ceza Çevre Kanunu madde R. 543-73'te öngörülmüştür.

(https://www.ecologie.gouv.fr/sites/default/files/FAQ_%C3%A9tiquettes%20F%26L_article%2080%20AGEC.pdf) (<https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/LEGISCTA000041554512>)

Teknik Engeller

Piyasaya arz edilen tüm ürünlerin güvenli ve kaliteli olmasını sağlamak ülkelerin en temel öncelikleri arasındadır. Bu amaçla, ürünlerin uyması gereken teknik kriterler (standartlar ve teknik düzenlemeler) ile ürünlerin bu kriterlere uygun üretildiğini belgeleyen uygunluk değerlendirmesi işlemlerine günümüzde daha fazla başvurulmaktadır. Standartlar, teknik düzenlemeler ve uygunluk değerlendirmesi prosedürleri, sınai, ekonomik ve ticari gelişmeye katkıda bulunan, insan can ve mal güvenliğini korumayı amaçlayan, modern ekonominin ve standardizasyon sisteminin temel taşlarıdır.

Bununla birlikte, standartlar, teknik düzenlemeler ve uygunluk değerlendirmesi işlemleri çoğu zaman insan sağlığı ve güvenliği gibi meşru amaçların ötesinde ticarete teknik engeller olarak adlandırılan ve uluslararası ticaretin serbest akışını olumsuz etkileyen engellere yol açmaktadır. Uluslararası kabul görmüş standartlardan farklı teknik kriterler belirlenmesi ve gerektiğinden katı test ve belgelendirme işlemlerinin zorunlu kılınması bu alandaki en önemli sorunlardır. Şeffaf bir şekilde kabul edilmeyen ve uygulanmayan bu düzenlemeler ihracatçı firmalar açısından ek külfet ve maliyetlere de yol açmakta ve rekabet edebilirliklerini güçleştirmektedir. İhracatta karşılaştığımız ticarete teknik engellerin önlenmesi, sürdürülebilir ihracat artışının sağlanması açısından da önemlidir.

Bu kapsamda, T.C. Ticaret Bakanlığı Ürün Güvenliği ve Denetimi Genel Müdürlüğü internet sayfasında konu ile ilgili ayrıntılı bilgi mevcuttur (<https://teknikengel.gov.tr/>). Ticarete Teknik Engeller İnternet Sitesi, ihracatçılarımızın ticarete teknik engeller alanında yararlanacağı ve etkin olarak kullanacağı temel bir platform olarak yapılandırılmıştır. Bu çerçevede; ihracata konu ülkenin ticarete teknik engeller uygulamaları hakkında bilgi sahibi olunabilmekte, ihtiyaç duyulan ülke mevzuat ve uygulamaları hakkında ilave bilgiler Bakanlığımızdan talep edilebilmekte ve ihracatta karşılaşılan ticarete teknik engeller interaktif olarak Bakanlığımıza bildirilebilmektedir. Ticarete Teknik Engeller İnternet Sitesine üyelik suretiyle ilgilenilen ülke ve ürün gruplarına ilişkin taslak düzenlemeler e-posta ile günlük olarak gönderilmektedir. Ayrıca, firmalarımız ihracatlarını olumsuz etkileyebilecek diğer ülke düzenlemelerini taslak aşamasında öğrenip yorum yapabilmektedir. Ticarete Teknik Engeller İnternet Sitesine üyelik ücretsizdir.

KAYNAKÇA

1. ITC TRADEMAP: <https://www.trademap.org/Index.aspx>
2. T.C. TİCARET BAKANLIĞI
3. TÜRKİYE İHRACATÇILAR MECLİSİ

YASAL UYARI: Bu rapor Birliğimiz uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Birliğimiz hiçbir şekilde sorumlu tutulamaz. Birliğimizin yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.